

**ÜLEVAADE TALLINNA BÖRSI EMITENTIDE ÜHINGUJUHTIMISEST
JA HEA ÜHINGUJUHTIMISE TAVA ARUANNETEST**

aastatel 2010 ja 2011

Finantsinspeksioon 2013

Sisukord

Kokkuvõte	3
Ühingjuhtimise tava areng Euroopa Liidus	7
I ÜLDKOOSOLEK	9
Aksionäride õiguste teostamine	10
Üldkoosoleku kokkukutsumine ja avaldatav teave	12
Üldkoosoleku läbiviimine	16
II JUHATUS	23
Koosseis ja tasu.....	23
Huvide konflikt.....	29
III NÕUKOGU	31
Ülesanded	31
Koosseis ja tasu.....	33
Huvide konflikt.....	37
IV JUHATUSE JA NÕUKOGU KOOSTÖÖ	38
V TEABE AVALDAMINE	39
VI. FINANTSARUANDLUS JA AUDITEERIMINE	44
Aruandlus	44
Audiitori valimine ja raamatupidamise aastaaruande auditeerimine.....	45

Kokkuvõte

Käesolev Finantsinspektsiooni ülevaade börsiemitentide 2010. ja 2011. majandusaasta kohta koostatud ühingujuhtimise aruannetest on järjekorras neljas. Varasemalt koostatud ülevaated aastate 2006 ja 2007, 2008 ning 2009 kohta on kättesaadavad Finantsinspektsiooni veebilehel www.fi.ee.

Hea ühingujuhtimise tava (HÜT) koondab soovituslikud juhised äriühingu juhtimise paremaks korraldamiseks, reguleerides äriühingu peamiste organite – aktsionäride üldkoosoleku, nõukogu ja juhatuse töö korraldust ja omavahelist suhtlust ning ettevõtte poolt teabe avalikustamist. HÜT on adresseeritud eelkõige äriühingutele, kelle aktsiad on võetud kauplemisele reguleeritud turule (börsiemitendid), kuigi loomulikult on teravitatav selle järgimine ka teiste äriühingute poolt.

HÜT-i juhised on soovituslikud, kuid 2009. aasta 1. juulil või hiljem alanud aruandeperioodide kohta on börsiemitentidel kohustus koostada majandusaasta aruande tegevusaruande osana ühingujuhtimise aruanne. Vastavalt raamatupidamise seaduse (RPS) §-s 24² sätestatule lisab raamatupidamiskohustuslane, kelle poolt emiteeritud hääleõigust andvad väärtpaberid on võetud kauplemisele Eesti või muu lepinguriigi reguleeritud väärtpaberiturule, lisaks RPS-s tegevusaruandele sätestatud nõuete järgimisele tegevusaruandele eraldiseisva alajaotisena ühingujuhtimise aruande. Ühingujuhtimise aruanne eab olema koostatud viisil, mis võimaldab asjatundlikul ja huvitatud isikul saada raamatupidamiskohustuslase tegevuse kohta asjakohast informatsiooni ühingu rakendatavate juhtimispõhimõtete kohta ning sisaldama vähemalt järgmist teavet:

- viidet hea ühingujuhtimise tavale, mida raamatupidamiskohustuslane rakendab;
- põhjalikku ja argumenteeritud selgitust selle kohta, miks raamatupidamiskohustuslane ei järgi hea ühingujuhtimise tava;
- juhtimis- ja järelevalveorganite ning nende komisjonide koosseisu ja töö korraldatuse kirjeldust;
- olulisi osalusi vastavalt väärtpaberituruseaduse (VPTS) §-s 9 sätestatule;
- spetsiifilisi kontrolliõigusi andvate väärtpaberite omanike loetelu ja nende õiguste kirjeldust;
- kõiki hääleõigust käsitlevaid piiranguid või kokkuleppeid ja eelisaksia hääleõiguse olemasolu, sh hääleõiguse piiramist teatud protsentuaalse osaluse või häälte arvuga, hääleõiguse kasutamisele seatavaid tähtaegu või süsteeme, mille korral väärtpaberitega seotud rahalised õigused ja väärtpaberite omamine on koostöös äriühinguga teineteisest lahutatud;
- äriühingu juhatuse liikmete valimise, määramise, tagasiastumise ja tagasikutsumise sätteid ja reeglistikku, mis on kehtestatud õigusaktidega;
- äriühingu juhatuse liikmete volitusi, sh volitusi aktsiaid emiteerida ja tagasi osta;
- sisekontrolli- ja riskijuhtimissüsteemide peamiste tunnusoonte kirjeldust seoses raamatupidamise aastaaruande koostamise protsessiga.

Seega on reguleeritud väärtpaberiturul kaubeldavate aktsiate emitentidel (edaspidi **börsiemitendid**) kohustus koostada iga majandusaasta kohta ühingujuhtimise aruanne (edaspidi **HÜT-i aruanne**) põhimõttel „täidan või selgitan“ ning lisaks tuleb HÜT-i aruandes esitada teave börsiemitendi olulisemate ühingujuhtimise aspektide kohta.

Lisaks eeltoodud RPS-ist ühingujuhtimise tava aruandele tulenevatele nõuetele on emitentidel oluline pöörata edaspidi tähelepanu 3. aprillil 2011 jõustunud VPTS §-le 135², mis sätestab turul kaubeldava hääleõigust andva aktsia emitendi juhtkonna tasustamise põhimõtted. Lisaks üldisele printsiibile, et börsiemitendi juhatuse liikmete ja tegevjuhtkonna (**juhid**) tasustamise ja tööga kaasnevate hüvede, sealhulgas lahkumis- ja pensionihüvitiste ja muude soodustuste määramise alused ja põhimõtted (**tasustamise põhimõtted**) peavad olema selged ja läbipaistvad ning lähtuma äriühingu pikaajalistest eesmärkidest, arvestades seejuures aktsiaemitendi majandustulemusi ning investorite ja võlausaldajate õigustatud huve, kehtestatakse viidatud sättega ka täpsemad nõuded juhtide tasustamise põhimõtetele, samuti nende kehtestamise korrale ja tasustamise põhimõtte avalikustamisele:

- tasustamise põhimõtetes tuleb määrata ka juhtide aktsiatega, aktsiaoptioonidega või muude sarnaste õigustega, mis on seotud börsiemitendi aktsia omandamisega, tasustamise alused ja ka minimaalne periood, mille jooksul ei või eelnimetatud õigust teostada või kasutada;
- tasustamise põhimõtted kinnitab ja nende järgimise üle teostab järelevalvet börsiemitendi nõukogu;
- juhtidele majandustulemustelt ja tehingutelt makstavate tasude (**tulemustasu**) määramise alused peavad olema objektiivsed ja põhjendatud ning määrama eelnevalt kindlaks ajaperioodi, mille eest tulemustasu makstakse;
- juhtidele tulemustasu määramisel ja väljamaksmisel tuleb arvesse võtta järgmist:
 - põhitöö- ja tulemustasu¹ osakaal peab olema mõistlikus vastavuses juhi ülesannetega;
 - põhitöötasu peab moodustama kogu töötasust piisavalt suure osa, mis võimaldab vajaduse korral jätta tulemustasu määramata või välja maksmata;
- börsiemitent peab kehtestama juhtide tasustamise põhimõtete kontrollimise protseduuri;
- börsiemitendi juhatuse liikme lepingus või töölepingus tuleb ette näha börsiemitendi õigus vähendada väljamaksmisele kuuluvaid tulemustasusid, peatada tulemustasude väljamaksmine või nõuda väljamakstud tulemustasude osalist või täielikku tagastamist. Börsiemitent võib kohaldada eelnimetatud õigust, kui:
 - börsiemitendi üldised majandustulemused on eelneva perioodiga võrreldes märkimisväärselt halvenenud;
 - börsiemitendi juhid ei täida tulemuskriteeriume või
 - tulemustasu määramisel on tuginetud andmetele, mis osutusid olulisel määral ebatäpseks või ebaõigeks.
- tulemustasust tuleneva nõude aegumistähtaeg on kolm aastat ajast, kui otsustati börsiemitendi juhile tulemustasu maksmine;
- börsiemitent peab oma majandusaasta aruandes avalikustama viimase majandusaasta kohta juhtide tasustamise põhimõtted ja nende rakendamist iseloomustava teabe järgmisel kujul:
 - tasustamise põhimõtete olulised tunnused, sealhulgas teave töötulemuste mõõtmiseks kasutatavate kriteeriumide ja nende täitmise kohta;
 - põhjendused tulemustasude ja lahkumishüvitiste maksimise ning muude töötulemustel põhinevate rahaliste või oluliste mitterahaliste soodustuste võimaldamise kohta.

1 Töötasuna käsitatakse ka juhatuse liikmetele makstavaid tasusid

Käesolevas ülevaates on kajastatud järgmiste börsiemitentide 2010. ja 2011. majandusaasta kohta koostatud HÜT-i aruanded:

- Arco Vara AS (**Arco Vara**)
- AS Baltika (**Baltika**)
- AS Ekspress Grupp (**Ekspress**)
- AS Harju Elekter (**HE**)
- AS Järvevana (**Järvevana**)
- AS Merko Ehitus (**Merko**)
- Nordecon AS (**Nordecon**)
- Olympic Entertainment Group AS (**OEG**)
- AS Premia Foods (**Premia**)
- AS Silvano Fashion Group (**SFG**)
- AS Skano Group (endine AS Viisnurk) (**Skano**)
- AS Tallink Grupp (**Tallink**)
- Tallinna Kaubamaja AS (**Tallinna Kaubamaja**)
- AS Tallinna Vesi (**Tallinna Vesi**)
- AS Trigon Property Development (**TPD**)

Eelnimetatud börsiemitentide HÜT-i aruandeid võib ülesehituse alusel liigitada järgmiselt:

- aruanne järgib põhimõtteliselt HÜT-i ülesehitust, olles jagatud vastavalt eraldi peatükkideks. Iga peatüki all on üldine kirjeldus emitendis aruandeaastal toimunu kohta. Aruande üldosas/sissejuhatuses on kinnitus HÜT-i juhiste täitmise kohta ning märgitud, et osas, kus HÜT-i soovitusi ei ole järgitud, on see eraldi välja toodud ja selgitatud järgimatajätmise põhjuseid. Puuduvad viited konkreetsetele HÜT-i punktidele (Arco Vara, Tallinna Kaubamaja²);
- aruanne järgib HÜT-i ülesehitust, olles jagatud vastavalt eraldi peatükkideks. Iga peatüki all on nii üldine ülevaade emitendi juhtimisest kui kirjeldus aruandeperioodil toimunu kohta. Igas peatükis on välja toodud konkreetsed HÜT-i punktid, mida aruandeperioodil ei järgitud ning esitatud kinnitus ülejäänud vastava HÜT-i peatüki soovitude järgimist aruandeperioodil (Nordecon);
- aruanne järgib HÜT-i ülesehitust, olles jagatud vastavalt eraldi peatükkideks. Aruandes ei kirjeldata konkreetsel aruandeperioodil toimunut, vaid antakse üldine ülevaade emitendi ühingujuhtimisest. Aruande sissejuhatavas osas märgitakse, et aruandes peatutakse HÜT-i punktidel, mida emitent tehnilistel, majanduslikel või muudel kaalutlustel ei järgi, kuid puudub selge kinnitus, et HÜT-i muus osas järgitakse. HÜT-i struktuuri järgivates peatükkides on kirjeldatud emitendi ühingujuhtimise tavad, mis ei ole kooskõlas HÜT-i soovitustega, kuid seda pole eraldi välja toodud ega alati ka põhjendatud (Järvevana, Merko);
- aruandes on välja toodud konkreetsed HÜT-i punktid, mida emitent ei ole järginud. Üldosas on esitatud kinnitus, et emitent suures osas täidab HÜT-i soovitusi ja aruandes on toodud välja üksnes soovitusel, mida ei ole järgitud ja nende järgimatajätmise põhjused. Eraldi osas on esitatud emitendi juhtimisepõhimõtted ja täiendav informatsioon, kus on kirjeldatud nii üldist korraldust kui konkreetsel aruandeaastal toimunut (Baltika, Ekspress, HE, OEG, Premia, SFG, Tallink, Tallinna Vesi);
- aruandes ei ole antud ülevaadet emitendi juhtimisest üldiselt ega ka mitte konkreetsel aruandeperioodil. Aruandes on toodud välja üksnes konkreetsed HÜT-i punktid, mida emitent ei täida (Skano, TPD).

Ülevaates vaadeldud HÜT-i aruannetes saab tuua välja järgmised peamised puudused:

- aruandes puudub selge kinnitus HÜT-i nõuete järgimise kohta osas, mida aruandes ei ole käsitletud (nt Ekspress, Järvevana);
- aruandes on käsitletud HÜT-i soovitusi väga üldiselt, toomata välja konkreetseid punkte, mida aruandeaastal ei järgitud (nt Arco Vara, Järvevana);
- aruandes on kirjeldatud emitendi tegevust ja juhtimist üldiselt, mitte konkreetsel aruandeperioodil (nt Järvevana, Merko);
- aruandes puudub emitendi juhtimise kirjeldus, esitatud on üksnes konkreetsed HÜT-i punktid, mida emitent ei järgi. Seejuures on osade punktide juures esitatud järgimatajätmine üldiselt, osade soovitude juures on märgitud järgimatajätmine konkreetsel aruandeperioodil (nt Skano, TPD);
- aruandes esitatud selgitused HÜT-i soovitude järgimatajätmise põhjuste kohta korduvad aastast aastasse ja kaotavad seetõttu sisulise tähenduse (nt Arco Vara – HÜT-i p 5.3; TPD – HÜT-i p 2.2.1, 3.2.2).

Teatava kurioosumina võib ära märkida OEG, kes ei avalikusta nõukogu liikmete tasusid, kuigi AS § 326 lõigetest 1 ja 2 tulevalt on nõukogu liikmete tasustamine aktsionäride üldkoosoleku pädevuses ning seega börsiemitentide puhul avalik teave.

Positiivse eeskujuna võib välja tuua nt Tallinna Vesi aruande, mis annab väga põhjaliku ülevaate emitendi juhtimistavast ja aruandeperioodil toimunud ning kus on selgelt välja toodud HÜT-i punktid, mida ei järgita koos põhjendustega ja kinnitus ülejäänud HÜT-i soovitude järgimise kohta. Põhjaliku ja valdavas osas täieliku ülevaate HÜT-i järgimisest aruandeperioodil annavad veel nt Nordecon ja Premia.

Ühingujuhtimise tava areng Euroopa Liidus

Eesti ühingujuhtimist puudutav regulatsioon on osa Euroopa Liidu äriühinguõiguse ja ühingu üldjuhtimise (*Corporate Governance*) raamistikust. Selle valdkonna viimane ulatuslik läbivaatamine toimus lähtuvalt 2003. aasta tegevuskavast äriühinguõiguse ajakohastamise ja äriühingu üldjuhtimise tugevdamise kohta Euroopa Liidus ning sellele aastatel 2005–2006 järgnenud konsulteerimisest nimetatud tegevuskava tulevaste prioriteetide osas. Suur osa 2003. aasta tegevuskava algatustest on käesolevaks ajaks vastu võetud. Kehtestatud on ühingujuhtimise aruandeid käsitlevad nõuded raamatupidamisarvestuse direktiivis³ (Eesti õigusesse üle võetud muudatustega RPS-s) ning võetud vastu direktiiv aktsionäride õiguste kasutamise kohta⁴ (Eesti õigusesse üle võetud peamiselt muudatustega väärtipaberituruse seaduses VPTS-is ja äriseadustikus (ÄS)). Lisaks kehtestas Euroopa Komisjon kaks soovitus seoses börsiemitentide nõukogudesse sõltumatute liikmete kuulumisega ja juhtide tasustamisega, mida täiendati aastal 2009⁵. Peamised komisjoni soovitused seoses juhtide tasustamisega on börsiemitentidele kehtestatud VPTS-i täiendamise (§ 135²).

Seoses finantskriisiga on viimastel aastatel ühingujuhtimisega seonduv taas päevakorda tõusnud. Kuigi ühingujuhtimine väljaspool finantssektorit tegutsevates börsiemitentides ei põhjusta samalaadset muret nagu finantseerimisasutuste puhul, on ka nende puhul ilmnunud teatavad puudused. Eelkõige on komisjoni hinnangul probleemiks aktsionäride huvi puudumine selle vastu, et äriühingu juhtkond võtaks oma otsuste ja tegevuse eest vastutuse, samuti lühiajalise perspektiiviga aktsionäride suur osakaal. Samuti on komisjoni hinnangul puudusi „täidan või selgitan“ põhimõttel koostatavate ühingujuhtimise aruannete kvaliteediga. Sellest tulenevalt võttis komisjon vastu rohelise raamatu äriühingu üldjuhtimise EL-i raamistiku kohta, millega algatati arutelu, kuidas suurendada olemasolevate eeskirjade tulemuslikkust.

12. detsembril 2012 avaldas Euroopa Komisjon uue Euroopa äriühinguõigust ja äriühingu üldjuhtimist puudutava tegevuskava⁶, milles kirjeldatakse algatusi, mida komisjon kavatseb äriühinguõiguse ja äriühingu üldjuhtimise raamistiku ajakohastamiseks ellu viia.

Tegevuskavas määratakse kindlaks kolm peamist tegevussuunda:

- läbipaistvuse suurendamine – äriühingud peavad esitama oma investoritele ja ühiskonnale üldiselt paremat teavet oma äriühingu üldjuhtimise kohta. Samal ajal peaks äriühingutel olema lubatud teada, kes on nende aktsionärid. Institutsionaalsete investorite hääletamisepõhimõtted peaksid olema läbipaistvamad, et äriühingu üldjuhtimise küsimustes saaks toimuda tulemuslik dialog ;
- aktsionäride kaasamine – aktsionäre tuleks innustada rohkem osalema äriühingu üldjuhtimises. Neile tuleks pakkuda rohkem võimalusi teostada järelevalvet tasustamispoliitika ja seotud osapoolte tehingute üle ning selleks tuleks lihtsustada aktsionäride koostööd. Tulemusliku kaasamise jaoks on vaja lisaks kehtestada teatav arv kohustusi institutsionaalsetele investoritele, varahalduritele ja volitustega seotud nõustamisteenuste osutajatele;
- äriühingute kasvu ja konkurentsivõime toetamine – vaja on lihtsustada piiriüleseid toiminguid Euroopa ettevõtjate, eelkõige väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate jaoks.

3 Direktiiv 78/660/EMÜ

4 Direktiiv 2007/36/EÜ

5 Komisjoni soovitused 2004/913/EÜ, 2005/56/EÜ ja 2009/385/EÜ

6 Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa majandus- ja sotsiaalkomiteele ning regioonide komiteele, COM(2012) 740 final

Ühingu üldjuhtimise valdkonnas on börsiemitentide jaoks komisjoni tegevuskavas olulised järgmised küsimused, mille osas komisjon plaanib 2013. aasta jooksul välja tulla konkreetsete ettepanekutega:

- juhtorganite mitmekesisuspoliitika avalikustamine,
- „täidan või selgitan“ põhimõttel koostatavate ühingujuhtimise aruandluse kvaliteedi parandamine,
- aktsionäride tuvastamine,
- institutsionaalsete investorite hääletamispõhimõtete läbipaistvus,
- aktsionäride suurem kaasamine börsiemitendi üldjuhtimisse,
- aktsionäride parem järelevalve börsiemitendi juhtide tasustamispoliitika üle,
- aktsionäride parem järelevalve börsiemitendi seotud osapoolte tehingute üle.

Komisjoni poolt plaanitavad konkreetsed meetmed erinevad sõltuvalt teemast. Näiteks juhtide tasustamispoliitika ja juhatuse liikmete läbipaistvuse ning seotud osapoolte tehingute küsimuses plaanib komisjon esitada 2013. aastal algatuse ettepanekud, mille tulemusena tõenäoliselt muudetakse aktsionäride õiguste direktiivi. Ühingujuhtimise aruannete kvaliteedi parandamiseks võetakse 2013. aastal tõenäoliselt vastu vastav komisjoni soovitus.

Ühingujuhtimise raamistiku kaasajastamisega seonduvad dokumendid on kättesaadavad Euroopa komisjoni veebilehel http://ec.europa.eu/internal_market/company/modern/index_en.htm.

I • Üldkoosolek

Aksionäride üldkoosolek on aktsiaseltsi kõrgeim juhtimisorgan, mis võtab vastu aktsiaseltsi kõige olulisemaid otsuseid. Nendeks on põhikirja kinnitamine ja selle muutmine, majandusaasta aruande kinnitamine ja kasumi jaotamine, aktsiakapitali suurendamine ja vähendamine, nõukogu liikmete valimine ja tagasikutsumine, audiitori valimine, aktsiaseltsi lõpetamine, ühinemine, jagunemine ja ümberkujundamine jne. Kuna aga aksionärid ei osale aktsiaseltsi igapäevases juhtimises ega teosta otsust järelvalvet ettevõtte igapäevase juhtimise üle, nii nagu seda teeb nõukogu, on eriti oluline aksionäride põhjalik informeerimine aksionäride üldkoosolekul otsustamisele tulevate küsimustega seotud asjaoludest. Üldkoosolekul pädevate otsuste tegemiseks on oluline, et aksionär saaks küsimusi päevakorrapunktide kohta esitada juba enne koosoleku toimumist ning äriühingu juhatus nendele küsimustele võimalusel juba enne koosolekut ka vastata. Aksionäride võrdse kohtlemise põhimõttest juhitud tuleks kõik esitatud küsimused ja neile koostatud vastused enne üldkoosolekut kõikidele aksionäridele võrdselt kättesaadavaks teha, milleks lihtne ja sobiv koht on äriühingu veebileht.

Lisaks üldkoosoleku eel avaldatavale teabele üldkoosolekul otsustamisele tulevate küsimuste kohta on oluline ka üldkoosoleku läbiviimine sellisel viisil, et aksionärid saaksid piisava ülevaate iga päevakorrapunkti kohta ning vajadusel esitada täpsustavaid küsimusi või paluda selgitusi, st et üldkoosolekul toimuv päevakorrapunktide arutelu ja otsustamine oleks sisuline. Seetõttu soovitab HÜT üldkoosolekul osaleda võimalusel kõikidel juhatusel ja nõukogu liikmetel ning audiitoril, samuti nõukogu liikme ja audiitori kandidaadil.

Enamikul emitentidel toimus 2011. aastal üksnes korraline koosolek. Kolmel emitendil (Arco Vara, Premia, SFG) toimus lisaks ka üks erakorraline üldkoosolek. 2010. aastal toimus erakorraline üldkoosolek neljal emitendil (Nordecon, OEG, SFG (2), Tallinna Vesi).

Kõik emitendid on üldkoosolekuga seonduvat HÜT-i aruandes käsitletud. Osa emitente on kirjeldanud aruandes nii üldkoosolekuga seonduvat üldiselt (seadusest tulenevad nõuded üldkoosoleku kokkukutsumisele, pädevusele jne) kui ka konkreetsel aruandeperioodil toimunud üldkoosolekuid. Mõned emitendid on kirjeldanud üksnes üldkoosolekute üldist regulatsiooni, mõned üksnes konkreetsel aruandeperioodil toimunud üldkoosolekutega seonduvat. Mõned emitendid on aruandes esitanud teavet üldkoosoleku kohta üksnes kitsalt konkreetse HÜT-i soovitusel seonduvalt. Viimast ei saa pidada kooskõlas olevaks raamatupidamise seaduse § 24² lõikest 2 ja lg 3 punktist 3 tuleneva nõudega anda ühingujuhtimise aruandes asjakohast informatsiooni emitendis rakendatavate juhtimis põhimõtete kohta ning kirjeldada juhtimis- ja järelvalveorganite ning nende komisjonide koosseisu ja töö korraldatust.

Kui aruandes antakse ülevaade aruandeperioodil toimunud üldkoosolekutest, võiks selguse huvides märkida, kas tegemist oli korralise või erakorralise üldkoosolekuga. Päevakorras olnud küsimusi loetledes tuleks esitada täielik loetelu või märkida, et aruandes on toodud välja üksnes olulisemad päevakorrapunktid.

Aktsionäride õiguste teostamine

HÜT 1.1.1. Iga aktsionärile tagatakse õigus osaleda üldkoosolekul, võtta üldkoosolekul sõna päevakorras esitatud teemadel ning esitada põhjendatud küsimusi ja teha ettepanekuid.

/—/

Emitent võimaldab aktsionäril esitada küsimusi päevakorras nimetatud teemade kohta ka enne üldkoosoleku toimumise päeva. Üldkoosoleku kokkukutsumise teates näitab emitent aadressi või e-posti aadressi, kuhu aktsionär saab küsimuse saata. Emitent tagab põhjendatud küsimustele vastamise kas üldkoosolekul vastava teema arutamise ajal või enne üldkoosoleku toimumist, jättes aktsionärile mõistliku aja vastusega tutvumiseks. Võimalusel vastab emitent esitatud küsimustele juba enne üldkoosoleku toimumist ning avaldab küsimuse ja vastuse emitendi veebilehel.

/—/

Üldkoosoleku kokkukutsumise teated aastatel 2010 ja 2011

Enamik emitente näitasid 2011. aastal toimunud üldkoosoleku kokkukutsumise teates aadressi või e-posti aadressi, kuhu aktsionär saab saata küsimusi. Teave üldkoosoleku päevakorda puudutavate küsimuste esitamise võimaluste kohta puudus kolme emitendi (Ekspress, Skano, TPD) üldkoosoleku kokkukutsumise teates. Aastal 2010 ei täitnud HÜT-i soovitus kaks emitenti (Ekspress, TPD).

Üldkoosoleku kokkukutsumise teates tuleks avaldada ka teave esitatud küsimuste ja nende vastustega tutvumise võimaluste kohta. Aastate 2010 ja 2011 teadetes on seda teinud vaid osa küsimuste esitamise võimalusele viidanud emitente.

Kõik emitendid peale Järvevana täidavad AS S-s 294¹ sätestatud kohustust avalikustada üldkoosoleku kokkukutsumisega seotud dokumendid ja muu teave emitendi veebilehel. Seaduse kohaselt peab vastav teave olema emitendi kodulehel kättesaadav vähemalt 3 nädalat enne üldkoosoleku toimumist ning üldkoosoleku toimumise päeval või kui seadusega kooskõlas kutsutakse üldkoosolek kokku lühema tähtajaga, siis vastavalt selle tähtaja jooksul.

Paljud emitendid säilitavad üldkoosoleku kokkukutsumisega seoses avalikustatud dokumente ja teavet oma veebilehel kuni järgmise üldkoosoleku kokkukutsumiseni. Samas võib üldkoosoleku päevakorrast sõltuvalt olla avaldatava teabe hulgas dokumente ja teavet, mis võiksid investoritele huvi pakkuda ka hiljem, nt majandusaasta aruande kohta koostatud nõukogu aruanne, üldkoosoleku poolt kinnitatavate lepingute projektid, aktsionäride, juhatuse või nõukogu esitatud põhjendused päevakorrapunktide kohta jne.

Arco Vara veebilehel on 2011. aasta üldkoosoleku materjalid käesoleva ajani avaldatud, sh päevakorra kohta esitatud küsimused ja neile koostatud vastused.

Tallinna Vesi on oma aruandes märkinud, et 2011. aasta koosoleku päevakorra kohta esitati üks küsimus – paluti tutvuda ühe päevakorrapunkti ettekandega enne üldkoosolekut. Aruande kohaselt ei rahuldanud emitent kõnealust palvet, põhjendades oma otsust. Küsimus ja selle vastus on käesoleva ajani üleval ka emitendi veebilehel koos muude üldkoosoleku materjalidega.

Järveanal puudub veebilehekülg. Premia veebilehel on üleval 2011. aasta üldkoosoleku otsused, kuid mitte muid materjale. Baltika, Merko ja Nordeconi ja TPD veebilehel on küll üleval 2011. aasta üldkoosoleku materjalid, kuid nende hulgas ei ole päevakorra kohta esitatud küsimusi. Ekspress, HE, OEG, SFG ja Tallinna Kaubamaja hoiavad oma veebilehel üleval üksnes viimase, s.o 2012. aastal toimunud üldkoosoleku materjale. Nimetatud emitendid ei ole ka oma HÜT-i aruandes märkinud, kas üldkoosoleku päevakorra kohta küsimusi esitati.

Soovituse kajastamine 2010. ja 2011. majandusaasta aruannetes

2010. aasta HÜT-i aruandes käsitlesid soovitusi kuus emitenti: Arco Vara, Nordecon, SFG, Skano, Tallink, Tallinna Vesi. Neist neli (Arco Vara, SFG, Skano, Tallinna Vesi) on aruandes märkinud, et küsimusi ei esitatud.

Üheksa emitenti (Baltika, Ekspress, HE, Järvevana, Merko, OEG, Premia⁷, Tallinna Kaubamaja, TPD) ei ole 2010 aruandes antud soovitusi käsitletud.

2011. aasta HÜT-i aruandes on antud soovitusi käsitletud kaheksa emitenti (Arco Vara, Nordecon, OEG, Premia, Skano, Tallink, Tallinna Kaubamaja, Tallinna Vesi).

Arco Vara aruandes on esitatud nii 2011. aastal toimunud korralise kui erakorralise üldkoosoleku kohta põhjalik ülevaade. Aruandes on märgitud, et emitendile esitati enne üldkoosoleku toimumist küsimusi, mis avaldati koos emitendi vastustega emitendi veebilehel.

Skano ja Nordecon on aruandes märkinud, et 2011. aasta üldkoosoleku eel päevakorra kohta küsimusi ei esitatud.

Soovitusi ei ole 2011. aasta aruandes käsitletud seitse emitenti: Baltika, Ekspress, HE, Järvevana, Merko, SFG, TPD.

HÜT-i aruannetes ja veebilehtedel avaldatud info põhjal tuleb järeldada, et üldkoosoleku päevakorra kohta ei esitata palju küsimusi. Vaatamata sellele on oluline üldkoosoleku kokkukutsumise teates sellele võimalusele viidata ning märkida, et küsimused ja vastused avalikustatakse emitendi veebilehel. Samuti on soovitatav HÜT-i aruandes märkida, kas küsimusi esitati ning võiks lühidalt kajastada ka esitatud küsimuste ja neile antud vastuste sisu. Emitentidel on soovitatav hoida oma veebilehel avalikustatuna üldkoosolekule esitatud küsimusi ja neile koostatud vastuseid kauem kui järgmist üldkoosolekut puudutavate materjalide avalikustamiseni viisil, et tekiks ajalooliselt võrreldav jada emitenti puudutava teabe osas.

Üldkoosoleku kokkukutsumine ja avaldatav teave

HÜT 1.2.3.

Samaaegselt seaduses sätestatud üldkoosoleku kokkukutsumise tingimuste täitmisega avalikustab juhatuse emitendi veebilehel päevakorraga seotud olulise teabe, mis on talle esitatud või muul viisil kättesaadav.

/.../

Nõukogu liikme kandidaadi kohta avaldatakse andmed tema osalemise kohta teiste äriühingute nõukogude, juhatuste või tegevjuhtkonna töös.

Soovituse esimene osa kajastab põhimõtteliselt börsiemitendile äriseadustikust tulenevaid nõudeid üldkoosoleku kokkukutsumisel avalikustatava teabe osas. Seetõttu on käesolevas ülevaates pööratud tähelepanu soovitusel osale, mis puudutab teabe avalikustamist nõukogu liikme kandidaadi kohta.

Soovituse järgimine 2010. ja 2011. majandusaasta aruannetes

Vaadeldaval perioodil oli üldkoosoleku päevakorras uue nõukogu liikme valimine või senise nõukogu liikme volituste pikendamine üheksal emitendil (Baltika, Ekspress, Järvevana, Merko, OEG, SFG, Tallink, Tallinna Veski, TPD).

Baltika 2010. aasta üldkoosoleku päevakorras oli kahe täiendava nõukogu liikme valimine. Kandidaatide kohta esitati teave üldkoosoleku kokkukutsumise teates.

Ekspressi 2010. aasta korralise üldkoosoleku päevakorras oli seoses volituste tähtaja lõppemisega ühe senise nõukogu liikme valimine uueks tähtajaks, ühe nõukogu liikme volituste pikendamine ja ühe uue nõukogu liikme valimine. Üldkoosoleku kokkukutsumise teate kohaselt on võimalik kõigi üldkoosolekuga seotud dokumentidega tutvuda emitendi veebilehel. Ekspressi veebilehel ei ole 2010. aasta korralise üldkoosoleku materjalid käesoleval ajal kättesaadavad, mistõttu puudub üldkoosolekuga seoses avaldatud teabe kohta täpsem info.

Järvevana 2011. aasta korralise üldkoosoleku päevakorras oli kolme senise nõukogu liikme volituste pikendamine. Emitendil puudub veebileht ning koos üldkoosoleku kokkukutsumise teatega börsi infosüsteemi kaudu avalikustatud päevakorraga seotud dokumentide hulgas ei ole avaldatud teavet asjassepuutuvate nõukogu liikmete kohta.

Merko 2011. aasta korralise üldkoosoleku päevakorras oli nelja senise nõukogu liikme volituste pikendamine ning ühe täiendava nõukogu liikme valimine. Emitendi veebilehel on nimetatud üldkoosoleku kokkukutsumise teate juures kättesaadav nõukogu liikme kandidaadi CV. 2010. aasta korralisel üldkoosoleku päevakorras oli seniste nõukogu liikmete volituste pikendamine. Nõukogu liikmete kohta ei ole emitendi veebilehel antud üldkoosolekuga seotud dokumentide juures täiendavat teavet.

OEG 2011. aasta korralise üldkoosoleku päevakorras oli kolme senise nõukogu liikme volituste pikendamine. Üldkoosoleku kokkukutsumise teate kohaselt on võimalik kõigi üldkoosolekuga seotud dokumentidega tutvuda emitendi veebilehel. Emitendi veebilehel puudub antud üldkoosoleku päevakorrapunktiga seoses täiendav teave.

SFG 2010. aasta korralise üldkoosoleku päevakorras oli uue nõukogu liikme valimine. Üldkoosoleku kokkukutsumise teates oli nõukogu ettepanek valida nõukogu liikmeks üldkoosolekul aktsionäride poolt üles seatud nõukogu liikme kandidaat. Üldkoosoleku otsuse vastavas punktis on esitatud teave valitud nõukogu liikme osaluste kohta teiste äriühingute juhtorganites. Uute nõukogu liikmete valimine oli ka SFG 05. 03. 2010 toimunud erakorralise üldkoosoleku päevakorras. Sarnaselt korralise üldkoosolekuga ei avaldatud ka kõnealuse erakorralise üldkoosoleku kokkukutsumise teates nõukogu liikmete kandidaatide kohta mingit teavet ning nõukogu tegi üksnes ettepaneku hääletada aktsionäride poolt koosolekul tehtud ettepanekute poolt nõukogu liikmete valimise osas. Sellise praktika puhul tuleks emitendil üldkoosoleku kokkukutsumise teates täpsemalt selgitada nõukogu liikmete kandidaatide ülesseadmise korda. Kuna kummagi üldkoosoleku protokoll ei ole emitendi veebilehel käesoleval ajal kättesaadav, puudub investoril võimalus ilma antud küsimuses emitendi poole pöördumata teada saada, kes nõukogu liikmete kandidatuurid üles seadis.

Tallinki 2011. ja 2010. aasta korralise üldkoosoleku päevakorras oli seniste nõukogu liikmete volituste tähtaja pikendamine. Kummagi üldkoosoleku kokkukutsumise teatega seoses avaldatud dokumendid ja teave ei ole käesoleval ajal emitendi veebilehel kättesaadavad.

Tallinna Vesi avalikustas 2011. aastal seoses Tallinna linna ja United Utilities poolt emitendi nõukogusse uute liikmete määramisega teabe uute nõukogu liikmete kohta börsi infosüsteemis. Samuti avalikustati börsi infosüsteemis teave senise nõukogu liikme kohta ametitähataja pikendamisel. 2010. aasta korralise üldkoosoleku päevakorras olnud nõukogu liikmete valimisega seoses nõukogu liikmete kandidaatide kohta avaldatud teave on kättesaadav emitendi veebilehel nimetatud üldkoosolekuga seotud dokumentide ja muu teabe juures.

TPD 2011. aasta korralise üldkoosoleku päevakorras oli kahe senise nõukogu liikme volituste tähtaja pikendamine. Üldkoosoleku kokkukutsumise teates on märgitud kõnealuste nõukogu liikmete kuulumine lisaks emitendile veel kahe börsiettevõtte nõukogudesse. Ka TPD 2010. aasta korralise üldkoosoleku päevakorras oli uue nõukogu liikme valimine. Teates esitati kokkuvõtlik teave nõukogu liikme kandidaadi kohta, kuid mitte tema osaluste kohta teiste äriühingute juhtorganites. Äriregistri andmetel kuulusid nii 2010. kui 2011. aastal emitendi nõukogusse valitud isikud lisaks teiste äriühingute juhtorganitesse, mistõttu võis taolisel viisil mittetäieliku teabe avalikustamine mõjuda eksitavalt.

Emitendi nõukogusse vajalike teadmiste ja kogemusega ning piisava ajaressursiga isikute valimiseks on oluline olla informeeritud nii kandidaadi erialasest taustast ja senisest töökogemusest kui ka tegevusest muudes äriühingutes. Seetõttu on oluline nõukogu liikmete kandidaatide hariduse ja tegevuste kohta põhjaliku ülevaate andmine enne üldkoosoleku toimumist. Kuna antud teave on asjakohane ka peale nõukogu liikme kandidaadi valimist nõukogusse, on soovitatav hoida vastav teave kättesaadav emitendi veebilehel ka peale üldkoosoleku toimumist.

Eraldi tuleb siinkohal ära märkida Järvevana, kellel puudub käesoleva ajani veebileht. Emitent avalikustab päevakorrapunktidega seotud teabe üldkoosoleku kokkukutsumise teate lisadena ning lisab teatesse lingi NASDAQ OMX Tallinna börsi veebilehele, märkides selle kohana, kus üldkoosoleku päevakorraga seotud dokumendid on kättesaadavad. Sellist praktikat ei saa kuidagi lugeda HÜT-i soovitusel järgimiseks, lisaks on see vastuolus äriseadustiku §-s 294¹ sätestatud nõudega avalikustada üldkoosolekuga seotud teave ja dokumendid, sh majandusaasta aruanne emitendi veebilehel.⁸ Samas on sellise praktika juures positiivne, et nii on tagatud üldkoosoleku päevakorraga seoses avalikustatud dokumentide kättesaadavus ka peale üldkoosoleku toimumist.

Soovituse kajastamine 2010. ja 2011. majandusaasta aruannetes

Nii 2010. kui 2011. aasta aruandes on nõukogu liikme kandidaatide kohta teabe avalikustamist käsitletud viis emitenti: Nordecon, SFG, Tallinna Kaubamaja, Tallinna Vesi.

Nordecon on nii 2010. kui 2011. aasta aruande üldkoosoleku kokkukutsumist ja avaldatavat teavet käsitlevas peatükis avaldanud HÜT-i soovitusel ning kinnitanud peatüki lõpus aruandeperioodil üldkoosoleku kokkukutsumisel ja avalikustatava teabe osas HÜT-i soovitusel täitmist. Kuigi Nordeconi aruande nõukogu käsitlevast peatükist selgub, et ei aastal 2010 ega ka aastal 2011 nõukogu liikmeid ei valitud, võiks siiski selguse ja parema ülevaate huvides kirjeldada antud peatükis lühidalt vastaval perioodil toimunud üldkoosolekuid, kust nähtuks, kas antud soovitus oli emitendis aruandeperioodil üldse asjakohane.

SFG on 2010. aasta aruande üldkoosolekut käsitlevas peatükis esitanud põhjaliku ülevaate aruandeperioodil toimunud üldkoosolekutest, sh loetlenud aktsionäridele enne üldkoosolekut avaldatud teabe, mille hulgas ei ole märgitud teavet nõukogu liikme kandidaadi kohta. Aruande kohaselt avalikustati teave nõukogu liikme kandidaadi kohta üldkoosolekul ja üldkoosoleku otsuses. Samas märgitakse emitendi 2010. ja 2011. aasta aruande teabe avalikustamist käsitlevas peatükis, et emitendi kodulehel on avaldatud üldkoosolekuga seotud materjalid, sh informatsioon nõukogu liikme kandidaatide kohta. Kokkuvõttes jääb seega ebaselgeks, kas konkreetsel aruandeperioodil soovitus täideti või mitte. Võimalusel tuleks kindlasti avalikustada teave nõukogu liikme kandidaadi kohta enne üldkoosoleku toimumist, et anda aktsionäridele mõistlik aeg oma seisukoha kujundamiseks.

Tallinna Kaubamaja on mõlemas aruandes märkinud, et nõukogu liikme valikul on avalikustatud kandidaadi andmed tema osalemise kohta teiste äriühingute nõukogude, juhatuste või tegevjuhtkonna töös. Kuna sellele eelnevas lõigus on märgitud aruandeperioodil toimunud üldkoosoleku kuupäev ja otsused avalikustati börsi ja emitendi veebilehel, ilma üldkoosoleku päevakorda täpsemalt kirjeldamata, võib aruande lugejale jääda ekslik mulje, et aruandeperioodil valiti nõukogu liige, kelle kohta avalikustati HÜT-i soovitus kohane teave⁹.

Tallinna Vesi on esitanud mõlemas aruandes põhjaliku ülevaate nii üldkoosoleku kokkukutsumisest ja sellega seoses avalikustavast teabest emitendis üldiselt kui ka konkreetsel aruandeperioodil toimunud üldkoosolekutest, märkides muuhulgas, et enne üldkoosolekut avalikustatakse emitendi veebilehel nõukogu liikmete kandidaate puudutav taustainformatsioon.

Üksteist emitenti (Arco Vara, Baltika, Ekspress, HE, Järvevana, Merko, OEG, Premia, Skano, Tallink, TPD) ei ole soovitus nõukogu liikme kandidaati puudutavat osa 2010. aasta aruandes eraldi käsitletud. 2011. aasta aruannete osas on sellesse loetelusse lisandunud SFG. Samas on mitme emitendi (Arco Vara, Baltika, Ekspress, HE, Premia, SFG) aruandes aruandeperioodil toimunud üldkoosolekutega seoses esitatud ülevaatest nähtav, et toimunud üldkoosolekute päevakorras ei olnud nõukogu liikme valimist, mistõttu ei olnud antud soovitus aruandeperioodil asjassepüütav.

9 Asjaolu, et aruandeperioodil nõukogu liikmete valimist üldkoosolekul ei otsustatud, selgub aruande nõukogu käsitlevas peatükis

Üldkoosoleku läbiviimine

HÜT 1.3.1. /—/ Üldkoosoleku juhatajaks ei valita nõukogu esimeest ega juhatuse liiget.

Aastatel 2010 ja 2011 toimunud üldkoosolekud

Emitentide poolt käesoleva HÜT-i soovitus täitmise osas puudub täielik ülevaade, kuna ainult kuue emitendi (Arco Vara, Nordecon, Skano¹⁰, Tallink, Tallinna Vesi ja TPD) 2010. ja 2011. aastal toimunud üldkoosolekute protokollid olid käesoleva ülevaate koostamise ajal emitendi veebilehel kättesaadavad. Avaldatud protokollidest nähtub soovitus järgimine mõlemal aastal kolme emitendi (Nordecon, Tallink ja Tallinna Vesi) poolt ja aastal 2011 Skano poolt. Arco Vara järgis soovitust aastal 2011¹¹, TPD ei järginud soovitust kummalgi aastal.

Üheksa emitendi (Baltika, Ekspress Grupp, HE, Järvevana, Merko, OEG, Premia, SFG, Tallinna Kaubamaja) 2010. ja 2011. aasta üldkoosolekute protokollid ei ole veebilehel käesoleval ajal kättesaadavad, kuid HÜT-i aruannetes avaldatule tuginedes võib mõlemal vaadeldaval aastal soovitust järginute nimekirja lisada veel Tallinna Kaubamaja.

Soovituse kajastamine 2010. ja 2011. majandusaasta aruannetes

2010. aasta HÜT-i aruandes käsitlesid soovitust kuus emitenti: Arco Vara, Nordecon, SFG, Tallink, Tallinna Kaubamaja, Tallinna Vesi. Neist viis kinnitasid soovitus järgimist. SFG aruande kohaselt järgis emitent soovitust küll korralise üldkoosoleku läbiviimisel, kuid mitte erakorralise üldkoosoleku läbiviimisel. HÜT-i järgimatajätmist erakorralisel üldkoosolekul ei ole emitent aruandes põhjendanud. Kõik aruandes soovitust käsitlenud emitendid peale ühe (Nordecon) on aruandes nimetanud ka üldkoosolekut juhatanud isiku.

Üheksa emitenti (Baltika, Ekspress, HE, Järvevana, Merko, OEG, Premia¹², Skano, TPD) ei ole aruandes soovitust käsitlenud.

Emitentide veebilehtedel avaldatud üldkoosolekute protokollide põhjal võib väita, et HÜT-i järgimatajätmise oleks pidanud aruandes välja tooma eelnimetatud emitentidest vähemalt TPD. Kuna ülejäänud kaheksa emitendi 2010. aasta üldkoosolekute protokollid ei ole emitentide veebilehtedel kättesaadavad ning teavet ei ole avaldatud ka aktsionäride üldkoosoleku otsuseid kajastavas teates, ei ole nende puhul soovitus järgimine aruande lugeja poolt käesoleval ajal kontrollitav.

2011. aasta HÜT-i aruandes käsitlesid soovitust samuti kuus emitenti. Võrreldes 2010. aasta aruandega on lisandunud TPD, kes on aruandes välja toonud HÜT-i soovitus järgimatajätmise ning seda põhjendanud. Eelneva aastaga võrreldes on nimekirjast kadunud SFG.

Üheksa emitenti (Baltika, Ekspress, HE, Järvevana, Merko, OEG, Premia, SFG, Skano) ei ole soovitust aruandes käsitlenud. Kuna kõigi loetletud emitentide, v.a Skano 2011. aasta üldkoosolekute protokollid ei ole emitentide veebilehtedel kättesaadavad, puudub nende emitentide aruannete lugejal käesoleval ajal võimalus antud soovitus osas nende aruannete õigsust kontrollida.

10 Ainult 2011 üldkoosoleku protokoll

11 2010 juhataja soovitus, keda äriseadustiku regulatsioonist lähtuvalt võib antud kontekstis sisuliselt võrreldada juhataja soovitus liikmega ning seega tuleks antud juhtumit pigem käsitleda HÜT-i soovitus mittejärgimisena

12 Üldkoosolekute ajal ei kohaldunud veel HÜT

HÜT 1.3.2. Üldkoosolekul osalevad juhatuse liikmed, nõukogu esimees ning võimalusel ka nõukogu liikmed ja vähemalt 1 audiitoritest.

Üldkoosolekul osalevad nõukogu liikme kandidaat, kes ei ole varem emitendi nõukogu liikmeks olnud ja audiitori kandidaat.

Soovituse järgimine ja kajastamine 2010. aasta aruannetes

Kõik emitendid peale Baltika ja Ekspress on soovitus aruandes vähemalt osaliselt käsitletud.

Arco Vara on aruandes nimetanud 2010. aastal toimunud korralisel üldkoosolekul osalenud isikud – juhatuse liige¹³, üks nõukogu liige ja audiitor ning põhjendanud ülejäänud kolme nõukogu liikme puudumist töökohustustega teistes ettevõtetes. Siinkohal tuleb märkida, et HÜT-i aruandes märgitud teave üldkoosolekul osalenud audiitori kohta erineb vastava üldkoosoleku protokollis kajastatust. 2010. aasta korralisel üldkoosolekul oli üheks päevakorrapunktiks ka uue audiitori valimine. Üldkoosoleku protokollis puudub märge audiitori kandidaadi osalemise kohta üldkoosolekul, samuti puudub vastav teave HÜT-i aruandes. Soovituse järgimise kohta esitatava info täielikkuse huvides tuleks vastav teave HÜT-i aruandes esitada.

HE aruande kohaselt esinesid üldkoosolekul ettekannetega juhatuse esimees, nõukogu esimees ja audiitor. Aruandest ei selgu, kas koosolekul osalesid ka ülejäänud kaks juhatuse ja neli nõukogu liiget. Kuna emitent on aruandes toonud välja konkreetsed HÜT-i punktid, mida emitent aruandeperioodil ei järginud, ning nende hulgas kõnealust soovitus ei ole, siis võib aruande lugeja eeldada, et emitent on järginud soovitus täies mahus. Emitendi 2010. aasta üldkoosoleku protokoll ei ole emitendi veebilehel käesoleval ajal kättesaadav.

Järvevana ja Merko märgivad aruandes, et emitendi üldkoosolekul osalevad juhatuse ja nõukogu esimees ja vajadusel ka satakse teisi nõukogu¹⁴ liikmeid. Mõlema emitendi aruandes avaldatakse, et emitent ei pea nõukogu täiskoosseisu osalemist üldkoosolekul otstarbekaks, mida ei saa pidada nõuetekohaseks põhjenduseks. Samuti ei ole põhjendatud audiitori mitteosalemist. Kuna aruandes ei ole käsitletud soovitus järgimist aruandeperioodil, jääb ebaselgeks, kas 2010. aasta üldkoosolekul osalesid teised nõukogu liikmed või mitte. Kummagi emitendi üldkoosoleku protokoll ei ole käesoleval ajal veebis¹⁵ kättesaadav.

Nordecon on aruandes avaldanud HÜT-i soovitus ja kinnitanud, et on aastal 2010 täitnud üldkoosoleku läbiviimise osas HÜT-i juhiseid. Nordeconi 2010. aasta üldkoosolekute protokollidest nähtub ühe juhatuse liikme osalemine koosolekul, kuid teise juhatuse liikme¹⁶, samuti nõukogu liikmete osalemise kohta teave puudub. 2010. aasta korralise üldkoosoleku protokollist nähtub lisaks ühe juhatuse liikme osalemisele ka audiitori osalemine. Korralise üldkoosoleku päevakorras oli ka nõukogu liikmete valimine, kuid protokollist ei nähtu kahjuks nõukogu liikmete kandidaatide osalemine üldkoosolekul.

OEG aruande kohaselt osalesid 2010. aasta korralisel üldkoosolekul juhatuse liikmed, nõukogu esimees ja üks nõukogu liige. Aruandes on avaldatud kahe nõukogu liikme ja audiitori mitteosalemine üldkoosolekul. 2010. aasta erakorralise üldkoosolekuga seoses on emitent aruandes välja toonud samade isikute mitteosalemise. Emitent on HÜT-i soovitus järgimatajätmist antud osas põhjendanud mõlema üldkoosoleku puhul otsese vajaduse puudumisega.

13 emitendil on 1-liikmeline juhatuse

14 Merko puhul ka juhatuse (Järvevanal on juhataja). Sama märkus kehtib kogu lõigu osas.

15 Emitendil puudub veebileht

16 Äriregistri andmetel oli sel ajal Nordeconi juhatuses kaks liiget

Premia 2010. aasta üldkoosolekud toimusid enne aktsiate noteerimist ja seega HÜT-i soovitus nende läbiviimisele ei kohaldunud. Emitent on soovitus aruandes siiski kajastanud, avaldades, et üldkoosolekutel ei osalenud nõukogu liikmed ja audiitorid. Premia põhjendab soovitus järgimatajätmist sellega, et emitendil oli sel ajal kokku üheksa aktsionäri, kes kõik osalesid aktiivselt emitendi tegevuses. Ühtlasi kinnitab emitent aruandes, et soovitus järgimatajätmisega ei kahjustatud aktsionäride huve.

SFG 2010. aasta aruande kohaselt osalesid emitendi korralisel üldkoosolekul kõik juhatuse ja nõukogu liikmed ning nõukogu liikme kandidaat. Samas ei ole aruandes põhjendatud audiitori mitteosalemist. Emitendi 2010. aasta erakorralisel üldkoosolekul osalesid samuti kõik juhatuse ja nõukogu liikmed. Audiitori mitteosalemist on emitent põhjendanud teiste tööülesannetega.

Skano 2010. aasta aruandes märgitakse, et üldkoosolekul osalesid kõik juhatuse liikmed. Avaldatud on nõukogu esimehe ja audiitori mitteosalemine. Kuigi teiste nõukogu liikmete osalemise kohta teave puudub, võib eeldada, et nad ei osalenud. Emitent ei ole nõukogu esimehe puudumist põhjendanud. Audiitori puudumist põhjendab emitent sellega, et päevakorras ei olnud ühtegi punkti, mis oleks vajanud audiitori kommentaari ja nõukogu on väljendanud rahulolu audiitori tööga.

Tallink avaldab 2010. aasta aruandes nimeliselt üldkoosolekul osalenud juhatuse ja nõukogu liikmed, samuti on märgitud audiitori osalemine. Kuigi osalenud isikute nimetamine aruandes on iseenesest positiivne, võiks selguse huvides märkida ka isikud, kes ei osalenud või kui osalesid kõik liikmed, teha vastav märge. Näiteks antud juhul ei ole sõnastuse tõttu üheselt selge, kas üldkoosolekul osalesid kõik juhatuse ja nõukogu liikmed. Alles äriregistrist järele vaadates on selge, et üldkoosolekul osalesid kõik juhatuse ja nõukogu liikmed.

Tallinna Kaubamaja 2010. aasta aruande kohaselt osalesid üldkoosolekul juhatuse liige¹⁷ ja nõukogu esimees. Teiste nõukogu liikmete mitteosalemist ei ole põhjendatud. Audiitori osalemise kohta aruandes teave puudub. Kuna emitent ei ole soovitus järgimatajätmist antud osas avaldanud, võiks eeldada, et audiitor osales üldkoosolekul.

Tallinna Vesi on 2010. aasta aruandes avaldanud, et korralisel üldkoosolekul osalesid kõik juhatuse liikmed, nõukogu esimees ja audiitor. Samuti on märgitud ära, et nõukogu liikmete valimisel osalesid kandidaatidena üles seatud isikud vastaval üldkoosolekul. Teiste nõukogu liikmete üldkoosolekul mitteosalemist ei ole aruandes põhjendatud. Samuti puudub aruandes teave juhatuse ja nõukogu liikmete ning audiitori osalemise kohta erakorralisel üldkoosolekul.

TPD on aruandes avaldanud, et üldkoosolekul ei osalenud nõukogu liikmed ja audiitor. Nõukogu liikmete mitteosalemist ei ole emitent põhjendanud. Audiitori mitteosalemise kohta on aruandes märgitud, et päevakorras ei olnud ühtegi punkti, mis oleks vajanud audiitori kommentaari. Siinjuures tuleb märkida, et kuigi aruandes vastav teave puudub, oli emitendi 2010. aasta korralise üldkoosoleku päevakorras ka uue nõukogu liikme valimine. Seega oleks tulnud aruandes avaldada teave ka antud osas soovitus järgimise või järgimatajätmise kohta ning soovitus mittejärgimisel seda selgitada.

Soovituse järgimine ja kajastamine 2011. aasta aruannetes

2011. aasta aruandes on soovitusi käsitlenud 12 emitenti.

Arco Vara aruande kohaselt osalesid nii erakorralisel kui korralisel üldkoosolekul juhatuse liige¹⁸, nõukogu esimees ja üks nõukogu liige. Emitent põhjendab teiste nõukogu liikmete mitteosalemist töökohustustega teistes ettevõtetes. Audiitori osalemise kohta aruandes teave puudub. Lisaks tuleb märkida, et korralise üldkoosoleku päevakorras oli uue audiitori valimine, mistõttu oleks tulnud aruandes avaldada ka teave audiitori kandidaadi osalemise kohta ning audiitori kandidaadi mitteosalemise korral seda põhjendada.

HE märgib aruandes, et korralisel üldkoosolekul esinesid ettevõttega emitendi juhataja, nõukogu esimees ja audiitor. Teiste juhatuse ja nõukogu liikmete osalemise kohta aruandes teave puudub. Kuna emitent ei ole aruandeperioodil järgimatajätetud soovitusi hulgas antud soovitusi nimetanud, võib eeldada, et üldkoosolekul osalesid ka ülejäänud juhatuse ja nõukogu liikmed. Seejuures on aruande sõnastus eksitav, kuna äriseadustiku § 308 lõikest 1 tulenevat nimetatakse juhatuse liiget „juhatajaks“ juhul, kui aktsiaseltsil on üheliikmeline juhatuse. Aruande juhatust käsitlevas peatükis avaldatud teabe kohaselt aga määras emitendi nõukogu järgneva kolmeaastaseks perioodiks üheliikmelise juhatuse oma 04. 05. 2011 toimunud koosolekul ning äriregistri andmetel lõppesid senisest kolmeliikmelisest juhatusest kahe liikme volitused alles 02. 06. 2011.

Järvevana aruandes märgitakse, et üldkoosolekul osaleb ettevõtte poolt aktsiaseltsi juhatuse esimees, vajadusel kaasatakse nõukogu liikmed. Aruandes puudub teave audiitori osalemise kohta. Kuna emitendil on üheliikmeline juhatuse, oleks selguse huvides mõistlik nimetada juhatuse esimeest juhatajaks. Samas tuleb märkida, et soovitusi selline kajastamine aruandes ei ole kooskõlas seaduse nõuetega, kuna ei anna teavet selle kohta, kuidas emitent täitis soovitusi konkreetsel aruandeperioodil, st ei ole teada, kas 2010. aasta korralisel üldkoosolekul osalesid emitendi nõukogu liikmed ja audiitor.

Merko aruande kohaselt osaleb üldkoosolekul ettevõtte poolt aktsiaseltsi juhatuse esimees, vajadusel kaasatakse teisi juhatuse ja nõukogu liikmeid. Soovituse järgimatajätmist põhjendab emitent sellega, et juhatuse ja nõukogu täiskosseisu osalemine üldkoosolekul ei ole otstarbekas. Seejuures oli üldkoosoleku päevakorras muuhulgas nõukogu liikmete volituste pikendamine ning täiendava nõukogu liikme valimine. Aruandes puudub teave audiitori osalemise kohta. Sarnaselt Järvevana aruandega ei ole Merko aruandes soovitusi kajastamine sellisel viisil kooskõlas seaduse nõuetega, kuna ei anna teavet selle kohta, kuidas emitent täitis soovitusi konkreetsel aruandeperioodil, st kas 2010. aasta üldkoosolekul peeti vajalikuks teiste juhatuse liikmete ja nõukogu liikmete osalemist. Samuti oleks tulnud aruandes märkida, kas koosolekul osales nõukogu liikme kandidaat. Kui emitent soovitusi aruandeperioodil ei täitnud, oleks tulnud seda aruandes selgelt märkida ja põhjendada.

Nordecon avaldab aruandes, et üldkoosolekul osalesid juhatuse esimees, nõukogu esimees ja kaks nõukogu liiget ning audiitor. Emitent ei ole aruandes põhjendanud ülejäänud kolme juhatuse liikme ja kolme nõukogu liikme mitteosalemist. Samas kinnitab emitent aruandes, et on täitnud kõnealust soovitusi, mis ilmselgelt ei vasta tõele.

OEG on aruandes märkinud isikud, kes ei osalenud üldkoosolekul (kaks nõukogu liiget ja audiitor), põhjendades seda otsese vajaduse puudumisega. Seejuures oli üheks üldkoosoleku päevakorrapunktiks muuhulgas üldkoosolekul mitteosalenud nõukogu liikmete volituste pikendamine.

Premia aruandes on märgitud, et üldkoosolekul ei osalenud nõukogu liikmed ja audiitor. Koosolekul osales nõukogu esimees. Soovituse osalist järgimatajätmist on aruandes põhjendatud nõukogu liikmete tiheda töögraafikuga. Audiitori mitteosalemist ei ole eraldi põhjendatud. Samas on emitent põhjalikult selgitanud, et nõukogu esitas päevakorrapunktide osas oma-poolsed ettepanekud ning aktsionäridele oli tagatud võimalus esitada küsimusi juba enne üldkoosolekut. Aruandes märgitakse, et küsimusi ei esitatud, mis viitab muuhulgas sellele, et täiendava informatsiooni järele puudus vajadus.

Skano aruande kohaselt osalesid üldkoosolekul kõik juhatuse liikmed¹⁹, ei osalenud nõukogu esimees ja audiitor. Aruande kohaselt ei pidanud juhatuse audiitori osalemist vajalikuks, kuna päevakorras ei olnud ühtegi punkti, mis oleks võinud vajada audiitori kommentaari. Audiitor on oma arvamuse avaldanud audiitori järeldusotsuses. Aruandes märgitakse, et nõukogu on väljendanud rahulolu audiitori tööga. Samas ei ole emitendi veebilehel 2011. aasta korralise üldkoosoleku materjalide hulgas kättesaadav AS §-s 333 sätestatud nõukogu aruanne ega muu dokument, mis kajastaks nõukogu rahulolu audiitori tööga (või üldse nõukogu hinnangut emitendi juhtimisele). Nõukogu esimehe ja liikmete mitteosalemist ei ole aruandes põhjendatud.

Tallinna Kaubamaja aruande kohaselt osalesid üldkoosolekul nõukogu esimees ja juhatuse ainus liige. Seega võib järeldada, et audiitor ja teised nõukogu liikmed koosolekul ei osalenud. Soovituse osalist järgimatajätmist ei ole aruandes välja toodud ega põhjendatud. Vastupidi, emitent kinnitab aruandes, et on täitnud 2011. aasta üldkoosolekut läbi viies HÜT-i soovitusi.

Tallinki aruandest nähtub, et 2011. aasta korralisel üldkoosolekul osalesid kõik juhatuse ja nõukogu liikmed ning audiitor. Kuna aruande sõnastus järgib antud osas 2010. aasta aruande sõnastust, on märkused soovitusi käsitlemise kohta samad, mis 2010. aasta aruande puhul.

Tallinna Vesi aruandes märgitakse, et 2011. aasta korralisel üldkoosolekul osalesid kõik juhatuse liikmed, nõukogu esimees ja audiitor ja kui üldkoosolekul valitakse nõukogu liikmeid, osalevad kandidaatidena üles seatud isikud samuti vastaval üldkoosolekul. Aruandes võinuks selguse huvides märkida, et aastal 2011 erakorralisi üldkoosolekuid ei toimunud. Antud juhul on see aruande sõnastuse tõttu ebaselge. Samuti võiks aruandes põhjendada ülejäänud nõukogu liikmete mitteosalemist üldkoosolekul.

TPD aruandes tuuakse selgelt välja soovitusi osaline mittejärgimine – koosolekul osalesid juhatuse liige²⁰ ja üks nõukogu liige, kuid ei osalenud ülejäänud kaks nõukogu liiget ja audiitor. Emitent põhjendab seda sellega, et nõukogu leidis, et tema esindatus ühe liikme näol on piisav ning juhatuse ei pidanud vajalikuks audiitori osalemist, kuna päevakorras ei olnud ühtegi punkti, millele juhatuse või nõukogu liige ei oleks osanud vastata ja mis oleks võinud vajada üksnes audiitori kommentaari. Selguse huvides oleks tulnud aruandes märkida, kas üldkoosolekul osales kooskõlas HÜT-i soovitusel nõukogu esimees.

19 Emitendi juhatuses oli sel ajal 2 liiget

20 Emitendil on 1-liikmeline juhatuse

Baltika ja Ekspress ei ole soovitus aruandes käsitletud ning nende üldkoosoleku protokoll ei ole veebilehel käesoleval ajal kättesaadav. Nimetatud emitentide osas puudub seetõttu ülevaade antud soovitus järgimise kohta.

SFG ei ole soovitus aruandes käsitletud, kuid üldkoosoleku protokollist nähtub, et koosolekul viibis juhatuse ainus liige ja audiitor. Aruandes ei ole märgitud soovitus osalist järgimatajätmist, kuigi protokollil põhjal võib eeldada, et nõukogu esimees koosolekul ei osalenud.

Eelnevat kokku võttes võib öelda, et enamik emitentidest on aruandes nimetanud isikud, kes üldkoosolekul osalesid ja/või isikud, kes ei osalenud. Samas ei ole alati selgitatud HÜT-i soovitus järgimata jätmise põhjuseid.

Tulenevalt antud HÜT-i soovitus sõnastusest on võimalik selle täitmise erineval määral, st selliselt, et üldkoosolekul osalevad kõik juhatuse liikmed ja nõukogu esimees või lisaks eelnimetatutele ka teised nõukogu liikmed ning vähemalt üks emitendi audiitor. Seetõttu on soovitatav antud juhise järgimist või mittejärgimist HÜT-is kirjeldada, täpsustades, kas üldkoosolekul osalesid kõik HÜT-is nimetatud isikud. Kui kõik nimetatud isikud ei osalenud, tuleks aruandes täpsustada, kes ei osalenud ja selgitada selle põhjuseid.

Kuigi HÜT-i soovitus on täidetud ka juhul, kui lisaks juhatuse liikmetele osaleb üldkoosolekul üksnes nõukogu esimees (ning päevakorrast sõltuvalt ka nõukogu liikme ja audiitori kandidaat), eeldab HÜT-i sõnastus nõukogu liikmete ja audiitori mitteosalemisel siiski aruandes selle põhjuste selgitamist.

HÜT 1.3.3. Emitent teeb vastavate tehniliste vahendite olemasolul ning juhul, kui see ei ole talle liiga kulukas, üldkoosoleku jälgimise ja sellest osavõtu võimalikuks sidevahendite kaudu (nt Internet).

Käesolevaks ajaks on antud soovitus sisse viidud äriseadustikku (§ 290¹ ja 298¹).

2010. aasta aruandes on soovitus mittejärgimist märkinud ja seda põhjendanud kõik emitendid peale Ekspressi. 2011. aasta aruandes ei ole soovitus mittejärgimist avaldanud lisaks Ekspressile ka Arco Vara ja SFG.

Enamik emitente on aruandes avaldanud, et ei võimalda üldkoosoleku jälgimist ja sellest osavõttu sidevahendite kaudu, põhjendades soovitus järgimata jätmist tehniliste vahendite puudumisega ning asjaoluga, et see osutuks põhjendamatu kulukaks. Samuti on märgitud antud punkti täitmatajätmise põhjusena asjaolu, et selline lahendus ei leiaks aktsionäride poolt piisavat kasutust ning ühtlasi puuduvad usaldusväärsed lahendused aktsionäride identifitseerimiseks ning osalevate aktsionäride privaatsuse tagamiseks või on avaldatud lihtsalt, et emitent ei pidanud seda otstarbekaks.

Eeltoodud põhjenduste kommentaariks tuleb märkida, et soovitus mittejärgimist tehniliste vahendite puudumise tõttu ei saa käsitleda piisava põhjendusena. Seejuures tuleks selgitada, miks emitent on otsustanud tehnilisi vahendeid mitte hankida (nt kuna see oleks liiga kulukas). Soovitus mittejärgimine seetõttu, et emitent ei pea seda otstarbekaks, ei ole ilmselgelt piisav põhjendus. Aruandes tuleks selgitada, miks emitent ei pea soovitus järgimist otstarbekaks.

HÜT 1.3.4. Kasumi jaotamist arutatakse üldkoosolekul eraldi seisva teemana ja selle kohta võetakse vastu eraldi otsus.

Soovituse järgimine aastatel 2010 ja 2011

2011. aasta korralise üldkoosoleku läbiviimisel täitsid antud soovitus 11 emitenti: Arco Vara, HE, Järvevana, Merko, Nordecon, OEG, Premia, SFG, Skano, Tallinna Kaubamaja, Tallinna Vesi). Soovitus ei järginud 3 emitenti (Baltika, Ekspress, TPD).

2010. aastal järgisid soovitus 13 emitenti: Arco Vara, Ekspress, HE, Järvevana, Merko, Nordecon, OEG, SFG, Skano, Tallink, Kaubamaja, Tallinna Vesi, TPD. Soovitus ei järginud Baltika. Premia 2010. aasta korraline üldkoosolek toimus enne aktsiate noteerimist.

Soovituse kajastamine 2010. ja 2011. majandusaasta HÜT-i aruandes

2010. aasta aruandes on soovitus käsitletud neli emitenti: Arco Vara, Nordecon, SFG, Tallinna Kaubamaja. 2011. aasta aruandes käsitlesid soovitus Nordecon, Premia, Tallinna Kaubamaja, TPD.

TPD on märkinud 2011 aruandes, et korralisel üldkoosolekul otsustati aastaaruande kinnitamine ja kasumi jaotamine ühise päevakorrapunkti all, kuid arutati koosolekul eraldi, sh väljendus otsus eraldiseisvalt. Antud selgituse sisu jääb ebaselgeks. TPD veebilehel kättesaadavast korralise üldkoosoleku protokollist aastaaruande kinnitamise ja kasumi jaotamise eraldi arutamist ei nähtu. Samuti jääb arusaamatuks otsuse väljendumine eraldiseisvalt, kuna otsus on vastu võetud ühe päevakorrapunkti hääletusega. Eelkirjeldatud segadusttekitava ja üldkoosoleku protokollis esitatuga mittekooskõlas oleva selgituse asemel oleks tulnud aruandes põhjendada soovitus järgimatajätmist.

Soovitus ei käsitletud 2010. aasta aruandes 11 emitenti: Baltika, Ekspress, HE, Järvevana, Merko, OEG, Premia, Skano, Tallink, Tallinna Vesi, TPD.

2011. aasta aruandes ei ole soovitus eraldi käsitletud 11 emitenti: Arco Vara, Baltika, Ekspress, HE, Järvevana, Merko, OEG, SFG, Skano, Tallink, Tallinna Vesi.

Samas on mõned eelnimetatud emitentidest aruandes avaldanud aruandeperioodil toimunud korralise üldkoosoleku päevakorra, millest nähtub soovitus järgimine.

Eelnevast nähtub, et Baltika ei ole kummalgi aastal soovitus järginud, kuid ei ole seda aruannetes avaldanud. 2010. aastal on soovitus mittejärgimise jätnud HÜT-i aruandes avalikustamata ka TPD. Nagu juba eelnevalt märgitud, on TPD selgitus 2011. aasta aruandes segadusttekitav ega ole käsitletav nõuetekohase põhjendusena soovitus mittejärgimise kohta.

2011. aasta aruandes ei ole soovitus mittejärgimist avaldanud Ekspress.

II • Juhatus

Koosseis ja tasu

HÜT 2.2.1. Juhatusel on enam kui üks (1) liige ning juhatuse liikmete seast valitakse juhatuse esimees.

Juhatus või nõukogu eristab iga juhatuse liikme vastutusvaldkonna, piiritledes iga juhatuse liikme tööülesanded ja volitused võimalikult täpselt. Samuti määratakse kindlaks juhatuse liikmete vahelise koostöö alused.

Nõukogu esimees sõlmib juhatuse liikmega tema ülesannete täitmiseks ametilepingu.

Soovituse järgimine 2010. ja 2011. majandusaasta aruandes

2010. aasta lõpu seisuga oli üheliikmeline juhatus neljal emitendil: Arco Vara, Järvevana, Tallinna Kaubamaja, Nordecon²¹, TPD). 2011. aasta lõpu seisuga oli üheliikmeline juhatus kuuel emitendil: Arco Vara, HE, Järvevana, SFG, Tallinna Kaubamaja, TPD.

Seega on aastal 2011 võrreldes 2010. aastaga muutunud nii üheliikmelise juhatusega emitentide koguarv kui ka emitendid selles loetelus. Uutena on lisandunud HE ja SFG. Võrreldes 2010. aastaga on HÜT-i soovitus järginud Nordecon.

Käesoleva soovitus osas tuleb märkida börsiemitentide poolt üldise tegevuspraktika halvenemist.

Soovituse kajastamine 2010. ja 2011. majandusaasta aruannetes

Kõik emitendid on oma 2010. ja 2011. aasta aruandes soovitus vähemalt osaliselt käsitlenud. Kolm emitenti (Baltika, Harju Elekter ja Tallinna Kaubamaja) on avaldanud aruandes soovitus osalise või täieliku mittejärgimise ja seda põhjendanud. Neli emitenti (Arco Vara, Järvevana, Nordecon, Trigon Property) on soovitus osalise või täieliku järgimatajätmise aruandes küll avaldanud, kuid ei ole seda põhjendanud.

Arco Vara 2010. ja 2011. aasta aruannetes on avaldatud, et emitendi juhatus on üheliikmeline, kuid soovitus mittejärgimist selles osas ei ole põhjendatud. Aruande kohaselt on juhatajaga sõlmitud ametileping. Kuna Arco Vara puhul on tegemist kontserniga, millel on emitendi veebilehel avaldatud struktuuri kohaselt kolm tegevusliini, võiks HÜT-i aruandes kirjeldada vastutusvaldkondade jagunemist grupis ning põhjendada, miks emitent leiab, et üheliikmeline juhatus on emitendi jaoks parim lahendus.

Baltika avaldas 2010. aasta aruandes soovitus järgimatajätmise osas, mis puudutab juhatuse liikmetega ametilepingute sõlmimist. Aruande kohaselt olid nelja juhatuse liikmega sõlmitud töölepingud ning ühe juhatuse liikmega konsultatsioonileping temale kuuluva ettevõtte kaudu. Emitent on soovitus mittejärgimist aruandes põhjendanud. 2011. aasta aruandes avaldab emitent, et kolme juhatuse liikmega on sõlmitud ametilepingud, ühe juhatuse liikmega konsultatsioonileping talle kuuluva ettevõtte kaudu. Soovitus järgimatajätmine kirjeldatud osas on selgelt välja toodud. Juhatus käsitlevas peatükis on ära toodud ka juhatuse liikmete vastutusvaldkonnad.

Ekspress on nii 2010. kui 2011. aasta aruandes avaldanud üksnes juhatuse liikmete arvu ja nimed, samuti aruandeperioodil juhatuse liikmete hulgas toimunud muudatused. Soovitus järgimatajätmist mõnes osas ei ole avaldatud, mistõttu võib eeldada, et juhatuse liikmetega on sõlmitud ametilepingud ning nende vastutusvaldkonnad on jagatud.

HE on 2010. aasta aruandes avaldanud soovitusel mittejärgimise ametilepinguid puudutavas osas, märkides, et ametileping on sõlmitud üksnes juhatuse esimehega. Kuna teised kaks juhatuse liiget täidavad lisaks juhatuse liikme ametikohustustele ka ülesandeid, mis ei ole seotud juhatuse liikme staatusega, on nendega sõlmitud töölepingud. 2011. aasta aruandes märgib emitent, et seoses senise juhatuse volituste lõppemisega määras nõukogu järgmiseks perioodiks üheliikmelise juhatuse. Uueks juhatajaks on senine juhatuse esimees, juhatuse ülejäänud kaks liiget kutsuti tagasi. Aruande kohaselt on juhatajaga sõlmitud ametileping, juhataja vastutab äritegevuse korraldamise eest ja täidab ühtlasi ka tegevdirektori ülesandeid. Seejuures ei selgu aruandest, kas juhatajaga on sõlmitud lisaks ametilepingule ka tegevdirektori kohustusi sätestav tööleping. Seejuures on soovitusel mittejärgimine avaldatud ebaselgelt, tsiteerides soovitusel ametilepingu sõlmimist puudutavat osa, samas kui järgnevalt selgub, et nimetatud osas soovitusel täidetakse ja soovitusel ei järgita osas, mis puudutab juhatuse liikmete arvu (millele vastavat soovitusel osa mingil põhjusel ei tsiteerita). Juhatuse muutumist üheliikmeliseks ei ole aruandes põhjendatud.

Järvevana märgib nii 2010. kui 2011. aasta aruandes, et juhatuse on üheliikmeline, kuid ei põhjenda HÜT-i soovitusel mittejärgimist. Aruande kohaselt on juhatajaga sõlmitud teenistusleping.

Merko 2010. ja 2011. aasta aruandest nähtub soovitusel järgimine. Aruannetes on avaldatud juhatuse liikmete arv, samuti see, et juhatuse liikmetega on sõlmitud teenistuslepingud ning määratud iga juhatuse liikme vastutusvaldkond.

Nordeconi 2010. aasta aruandes märgitakse, et emitendi nõukogu otsustas ennetähtaegselt kutsuda kaheliikmelisest juhatusest tagasi ühe liikme, kuid ei ole selle põhjuseid aruandes selgitanud. Aruande kohaselt sõlmib nõukogu juhatuse liikmega teenistuslepingu. Aruandes kinnitab emitent, et on 2010. aastal täitnud juhatuse tegevuste osas HÜT-i juhiseid, mis eelkirjeldatud arvestades ei ole ilmselgelt õige. 2011. aasta aruandest nähtub soovitusel järgimine – juhatuse on alates 01.01.2011 neljaliikmeline, juhatuse liikmetega on sõlmitud teenistuslepingud, kus on fikseeritud juhatuse liikmete ülesanded. Iga juhatuse liikme vastutusvaldkond on ära toodud ka aruandes.

OEG on nii 2010. kui 2011. aasta aruandes kirjeldanud juhatuse koosseisu, selles toimunud muudatusi ning juhatuse liikmete vastutusvaldkondi. Samas ei selgu kummastki aruandest, kas juhatuse liikmetega on sõlmitud ametilepingud. Kuna soovitusel mittejärgimist selles osas ei ole välja toodud, võib seda eeldada.

Premia on aruannetes esitanud ülevaate juhatuse liikmetest (sh haridus ja osalemine teiste äriühingute juhtorganites) ning vastaval aruandeperioodil toimunud muudatustest juhatuse liikmete hulgas. 2010. aasta aruandes puudub teave juhatuse liikmete vastutusvaldkondade kohta, kuid 2011. aasta aruandes on vastav teave selgelt välja toodud. Kummastki aruandest ei selgu siiski üheselt, kas juhatuse liikmetega on sõlmitud ametilepingud, kuid kuna soovitusel mittejärgimist selles osas ei ole avaldatud, võib seda eeldada.

SFG 2010. aasta aruandes on juhatusega seonduv teave eksitav, kuna kahe juhatuse liikme kohta on avaldatud, et nende volitusi ei pikendatud äriregistris, kuid nad jätkavad tegevust ettevõtte juhatuses töölepingu alusel. Segaseks jääb, mida juhatuses tegevuse jätkamine töölepingu alusel õiguslikult tähendab. Võib oletada, et silmas peetakse kõnealuste isikute jätkamist töötajatena ettevõtte tegevjuhtkonnas. Aruandes tuleks täpsustada, kes on juhatuses kui juriidilises organis ja kes on nõ juhtkonnas. Samuti ei selgu, kas vastavad töölepingud on sõlminud nõukogu. Segadust tekitab ka aruandes juhatuse liikmete ametilepingutega seoses avaldatud teave. Esmalt avaldatakse, et ametisse astumisel sõlmis iga juhatuse liige ettevõttega – eeldatavasti nõukogu esimehega – ametilepingu, kus on sätestatud tema ametiülesanded. Samas märgitakse, et kõik juhatuse liikmed on sõlminud ettevõttega juhatuse liikme lepingu, mis täpsustab juhatuse liikmete õigused, kohustused ja vastutuse ning sätestab põhitasu maksmise korra. Tõenäoliselt on nimetatud ametileping ja juhatuse liikme leping üks ja seesama leping, kuid selline kordamine erinevate nimetuste all tekitab segadust ja selle põhjus jääb arusaamatuks. Aruandes puudub teave juhatuse liikmete vastutusvaldkondade kohta. 2011. aasta aruandes on avaldatud juhatuse muutumine üheliikmeliseks, kuid emitent ei ole selle põhjusi aruandes selgitanud. Võrreldes 2010. aasta aruandega on likvideeritud segadus ameti- ja juhatuse liikme lepingutega ning mainitakse üksnes ametilepingut. Samas on endiselt aruandes puudu teave juhatuse liikmete vastutusvaldkondade kohta.

Skano 2010. ja 2011. aasta aruande kohaselt on aruandes selgitatud täitmata jäetud HÜT-i nõuetejärgimatajätmise põhjuseid. Muude HÜT-i punktide hulgas on välja toodud ka HÜT p 2.2.1. Samas märgitakse, et emitendil on kaks juhatuse liiget, kellega on sõlmitud ametilepingud ja kelle vastutusvaldkonnad on jagatud. Seega jääb arusaamatuks, miks kõnealune HÜT-i soovitus aruandes välja on toodud. Seejuures võiks juhatuse töö korraldusest ülevaate saamiseks täpsustada aruandes lühidalt juhatuse liikmete vastutusvaldkonnad, mitte üksnes märkida, et need on jagatud.

Tallinki 2010. ja 2011. aasta aruandes avaldatust nähtub emitendi poolt soovitude järgimine. Aruandes on selgelt välja toodud ka juhatuse liikmete vastutusvaldkonnad.

Tallinna Kaubamaja põhjendab oma aruannetes üheliikmelise juhatuse omamist ajaloolise traditsiooniga, märkides, et emaettevõtja juhtkond on samas seitsmeliikmeline, koosnedes peamiste valdkondade juhtidest, ning kõik otsused võtab juhatuse vastu koostöös emaettevõtja juhtkonnaga. Aruande kohaselt on kontsern seisukohal, et selline tööjaotus kaitseb kõige paremini aktsionäride huve ning tagab ettevõtte jätkusuutlikkuse. Soovitude mittejärgimise põhjendust võib pidada piisavaks, kuid samas oleks soovitatav aruandes täpsemalt selgitada juhatuse ja nimetatud juhtkonna koostöös toimuvat otsustusprotsessi ning vastutuse jaotumist. Juhatajaga on sõlmitud ametileping.

Tallinna Vesi on mõlemas aruandes piisava põhjalikkusega kirjeldanud juhatuse liikmete vastutusvaldkondi, samuti on märgitud, et kõigi juhatuse liikmetega on sõlmitud juhatuse liikme lepingud. Soovitatav oleks aruandes täpsustada, kas vastutusvaldkonnad on määratud juhatuse liikme lepingus või mingil muul viisil.

TPD avaldab mõlemas aruandes soovitusete mittejärgimise, kuna emitendi juhatuse on üheliikmeline. Samuti on mõlemas aruandes märgitud, et juhatajaga ei ole sõlmitud ametilepingut just seetõttu, et ta on ainus juhatuse liige ja tema õigused ja kohustused tulenevad seadusest. Soovitusete järgimatajätmist ei ole emitent kummaski aruandes põhjendanud, märkides üksnes, et juhatuse laienemist ei välistata.

HÜT 2.2.3. Juhatuse tasustamise alused on selged ja läbipaistvad. Nõukogu arutab ja vaatab korrapäraselt üle juhatuse tasustamise alused.

Juhatuse tasustamise otsustamisel lähtub nõukogu hinnangust juhatuse liikmete tegevusele. Juhatuse liikmete tegevuse hindamisel võtab nõukogu eelkõige arvesse konkreetse juhatuse liikme tööülesandeid, tema tegevust, kogu juhatuse tegevust, samuti emitendi majanduslikku olukorda, äritegevuse hetkeseisu ja tulevikusuundi võrdluses samasse majandussektorisse kuuluvate äriühingute samade näitajatega.

Juhatuse liikme tasu, sealhulgas preemiasüsteem, peab olema selline, mis motiveerib isikut tegutsema emitendi parimates huvides ning hoiduma tegutsemisest isiklikes või muude isikute huvides.

Mitme emitendi aruanded on selles osas deklaratiivsed, avaldades sisuliselt üksnes, et juhatuse liikme tasu suuruse kokkuleppimisel arvestati juhatuse liikme tööülesandeid, tegevust, äritegevuse hetkeseisu ja tulevikusuundi, jättes märkimata, kas nõukogu vaatab juhatuse tasustamise alused korrapäraselt üle ja kuidas see toimub.

Premia on avaldanud 2010. ja 2011. aasta HÜT-i aruandes juhatuse liikmetele makstud tasude kogusumma. Võib eeldada, et nimetatud tasud on makstud vastavalt juhatuse liikmetega sõlmitud teenistuslepingutele. Samas ei ole emitendi 21.04.2010 Finantsinspeksioonis registreeritud aktsiate avaliku pakkumise ja noteerimisprospekti (lk 100) kohaselt emitendi juhatuse liikmetega sõlmitud teenistuslepinguid ja neile ei maksta juhatuse liikme tasu, küll aga on emitent sõlminud tähtajatud konsultatsioonilepinguid nelja äriühinguga, mille ainuomanikud on kõik emitendi juhatuse liikmed ja üks nõukogu liige (prospekti lk 91–92). Antud juhul oleks korrektne avaldada nimetatud konsultatsioonilepingute olemasolu ja selle alusel juhatuse ja nõukogu liikmetele makstud tasud ka HÜT-i aruandes.

Selgelt on antud soovitusete järgimatajätmise nii 2010. kui 2011. aasta aruandes välja toonud Tallinna Vesi, selgitades seejuures piisava põhjalikkusega, millises osas emitent soovitusete järgi ja miks.

TPD 2010. ja 2011. aasta aruandest nähtub, et emitendi juhatuse on üks liige, kellele tasu ei maksta. Emitent avaldab aruandes, et emitent ei avalikusta juhatuse liikmetele makstavaid tasusid, kuna tegemist on tundliku ja juhatuse liikme privaatsust kahjustava infoga. Samas märgitakse, et käesoleval hetkel juhatuse liige tasu ei saa, kuid juhul, kui tasu makstakse, avaldatakse see majandusaasta aruandes. Selline tava ei ole kooskõlas HÜT-i soovitusetega, mille kohaselt juhatuse tasustamise alused on selged ja läbipaistvad. Aruandest ei ole aru saada, millistel alustel otsustatakse juhatuse liikmele tasu maksmine või mitte maksmine ja selle suurus. Üksnes altruismile tuginev tegevus on börsiemitendi ainsa juhatuse liikme puhul kahjuks ebatõenäoline, mistõttu tuleks aruandes selgitada, kas ja milliseid muid hüvesid või motivatsioonipaketti emitent sellisel juhul kasutab.

HÜT 2.2.7. /—/ Iga juhatuse liikme põhipalk, tulemustasu, lahkumishüvitus, talle makstavad muud hüved ning preemiasüsteemid, samuti nende olulised tunnused (sh võrdlusel põhinevad tunnused, motiveerivad tunnused ja riski tunnused) avaldatakse selges ja üheselt arusaadavas vormis emitendi veebilehel ning Hea ühingujuhtimise tava aruandes. Avaldatavad andmed on selged ja üheselt arusaadavad, kui need väljendavad otseselt kulutuse suurust emitendile või töenäolise kulutuse suurust avalikustamise päeva seisuga.

Nõukogu esimees tutvustab juhatuse tasustamise olulisemaid aspekte ja muudatusi nendes üldkoosolekule. Juhul kui mõne juhatuse liikme tasustamine on toimunud tavapärasest erinevatel alustel, tutvustatakse üldkoosolekule erinevusi koos nende põhjendustega.

Antud HÜT-i punkt kätkeb endas sisuliselt kahte soovitusi:

- kõik juhatuse liikmele makstavad tasud ja nende olulised tunnused avaldatakse emitendi veebilehel ja HÜT-i aruandes;
- juhatuse tasustamise olulisi aspekte ja nendes toimunud muudatusi tutvustatakse üldkoosolekule.

Siinkohal on asjakohane juhtida tähelepanu 03. 04. 2011 jõustunud VPTS §-le 135², mille lõike 9 alusel on aktsiaemitent kohustatud oma majandusaasta aruandes avalikustama viimase majandusaasta kohta juhtide tasustamise põhimõtted ja nende rakendamist iseloomustava teabe järgmisel kujul:

- tasustamise põhimõtete olulised tunnused, sealhulgas teave töötulemuste mõõtmiseks kasutatavate kriteeriumide ja nende täitmise kohta;
- põhjendused tulemustasude ja lahkumishüvitiste maksmise ning muude töötulemustel põhinevate rahaliste või oluliste mitterahaliste soodustuste võimaldamise kohta.

Juhatusel liikmete ja tegevjuhtkonna tasustamise põhimõtete ning juhtkonnale makstavate tasudega seonduv on täpsemalt reguleeritud sama paragrahvi lõigetes 1-8.

Kuigi väärtpaberituruseaduse ega raamatupidamise seaduse sõnaselgelt ei sätestata, tuleb pidada raamatupidamise seaduse §-des 24¹ ja 24² börsiemitendi tegevusaruandele ja HÜT-i aruande kohta sätestatust tulenevalt asjakohane kõnealuse teabe avaldamine tegevusaruande eraldi osaks olevas HÜT-i aruandes.

Soovituse täitmine ja kajastamine 2010. ja 2011. majandusaasta aruannetes

Ükski emitent ei järgi soovitusi avaldada juhatuse liikmetele makstavad tasud ja nende olulised tunnused emitendi veebilehel. Muus osas on soovitusi järgimine erinev. Ainult kuus emitenti (Arco Vara, Baltika, HE, Järvevana, Merko, Nordecon) on aruandes vähemalt mingil määral kirjeldanud juhatuse liikmete tasustamise olulisi tunnuseid (põhipalk, preemiad, tulemustasud, lahkumishüvitus jmt).

Aruandeperioodil juhatuse liikmetele makstud tasud on avalikustanud aruandes HÜT-i juhise kohaselt HÜT-i aruandes ainult Arco Vara ja Tallinna Kaubamaja. Järvevana viitab HÜT-i aruandes kõnealuse teabe avaldamisele majandusaasta aruandes. Kõigil eelnimetatud emitentidel on üheliikmeline juhatuse.

Nordecon ja Premia on HÜT-i aruandes avaldanud emitendi juhatuse liikmetele aruandeperioodil makstud tasude kogusumma. Premia on põhjendanud soovitusel mittejärgimist sellega, et vastava teabe avalikustamine kahjustaks juhatuse liikmete ja emitendi õigusi ja huve. Nordecon ei ole igale juhatuse liikmele makstud tasude avaldamatajätmist (ja seega HÜT-i soovitusel järgimatajätmist) HÜT-i aruandes avaldanud ega põhjendanud. Vastupidi, HÜT-i aruande juhatust käsitleva peatüki lõpus kinnitab emitent, et on täitnud aruandeperioodil juhatuse tegevuste osas HÜT-i juhiseid.

Skano, Tallink ja Tallinna Vesi avaldavad HÜT-i aruandes aruandeperioodil kogu kontserni juhatuse liikmetele makstud tasude üldsumma. Soovitusel mittejärgimist põhjendavad emitendid sarnaselt teistega kõnealuse teabe tundlikkuse ja konfidentsiaalsusega ja on seisukohal, et selle avaldamine oleks emitendi ja juhatuse liikme konkurentsivõimet kahjustav ega anna aktsionäridele lisandväärtust.

Baltika on avaldanud HÜT-i aruandes juhatuse ja nõukogu liikmetele kokku makstud tasude summa. Kuigi HÜT-i aruande sõnastusest ei ole see üheselt selge, on tegemist kõigi emitendi kontserni juhatuse ja nõukogu liikmete tasude üldsummaga. Seejuures viitab Baltika vastava teabe avaldamisele ka vahe- ja aastaaruannete juurde kuuluvates tegevusaruannetes. Samas oleks sellisel juhul korrektne viidata ka majandusaasta aruande raamatupidamise aruande lisale „Seotud osapooled“, kus on avaldatud siiski ka eraldi kontserni juhatuse liikmetele aruandeperioodil makstud tasude kogusumma. Emitent põhjendab HÜT-i soovitusel järgimatajätmist töölepingute konfidentsiaalsusega.

Ekspress märgib aruandes üksnes, et avaldab nõukogu ja juhatuse liikmetele makstud tasude üldsumma. Seejuures ei ole isegi tasude üldsumma avalikustatud HÜT-i aruandes, nii nagu seda soovitab HÜT, samuti ei ole aruandes viidatud kohale, kust vastav teave on kättesaadav. Emitendi majandusaasta aruande lisas „Tehingud seotud osapooltega“ on avaldatud üksnes kõikidele kontserni kuuluvate äriühingute juhatuse ja nõukogu liikmetele makstud tasude kogusumma.

SFG märgib HÜT-i aruandes, et juhtivate organite liikmetele makstavate kogusummade jaotus on toodud ettevõtte aastaaruandes. Emitent põhjendab soovitusel mittejärgimist sellega, et selline avalikustamine võib kahjustada juhatuse liikmete ja emitendi õigusi. Seejuures tuleb tähele panna, et majandusaasta aruande tegevusaruandes ja raamatupidamise aruande lisas „Seotud osapooled“ on avalikustatud kogu kontserni, mitte üksnes emitendi juhatuse liikmetele makstud tasude kogusumma.

Järvevana, Merko ja OEG märgivad HÜT-i aruandes üksnes, et juhatuse liikmetele makstud tasude kogusumma on avaldatud majandusaasta aruandes. OEG on majandusaasta tegevusaruandes avaldanud kogu kontserni juhatuse liikmetele makstud tasude kogusumma. See, et kõnealune teave on avaldatud kontserni kohta, on selgelt märgitud ka HÜT-i aruandes.

TPD avaldab aruandes, et juhatuse liikmele²² tasu ei maksta.

Huvide konflikt

Eeltoodud kokku võttes võib öelda, et enamik emitente viitavad juhatuse liikmetele makstud tasudega seoses majandusaasta aruandele. Samas on mitme emitendi majandusaasta aruandes avaldatud üksnes kogu kontserni juhatuse liikmetele makstud tasude kogusumma, mõnel juhul hõlmab see lisaks kontserni juhatuste liikmetele ka nõukogude liikmeid ja muid juhtivtöötajaid. Taoline praktika ei taga selget ja arusaadavat ülevaadet.

Enamik emitente on seisukohal, et juhatuse liikmete töötasu on konfidentsiaalne teave, mida võib pidada ärisaladuseks ja mida ei soovita avalikustada konkurentidele ning mis ei ole ettevõtte juhtimiskvaliteedi hindamiseks vältimatult vajalik.

Kuigi juhatuse liikmete individuaalsete tasude kohta teabe avaldamine on endiselt HÜT-i soovitus, tuleb eelviidatud väärtpaberituru seaduse nõudest tulenevalt järgmistes HÜT-i aruannetes senisest märksa põhjalikumalt selgitada emitendi juhatuse tasustamise aluseid ja põhimõtteid.

HÜT 2.3.2. Nõukogu otsustab emitendi ja tema juhatuse liikme või tema lähedase või temaga seotud isikuga tehtavate emitendi jaoks oluliste tehingute tegemise ja määrab selliste tehingute tingimused.

Nõukogu poolt heakskiidetud tehingud juhatuse liikme, tema lähedase või temaga seotud isiku ja emitendi vahel avaldatakse Hea ühingujuhtimise tava aruandes.

Vastavalt ÄS § 317 lõikele 8 otsustab nõukogu juhatuse liikmetega tehingute tegemise ja määrab tehingute tingimused. Seega kordab antud soovitusel esimene lõik sisuliselt seadusest tulenevat kohustust ning HÜT-i soovitus järgides avalikustab emitent teabe kõigi selliste tehingute kohta HÜT-i aruandes. Siinjuures tuleb märkida, et kuigi HÜT-i p 2.3.2 sisaldab olulise kriteeriumi, tuleks eelviidatud ÄS 317 lõikes 8 sätestatust lähtuvalt avalikustada aruandes teave kõigi emitendi ja juhatuse liikme, tema lähedase või temaga seotud isiku vahel tehtud tehingute kohta.

Kõnealune teave võimaldab aktsionäril hinnata, kas emitendi juhtkond on käitunud majanduslikult kõige otstarbekamalt ja aktsionäride, mitte enda erahuvidest lähtudes. Seetõttu tuleks HÜT-i aruandes selgelt välja tuua, millised tehingud juhatuse või tema liikmetega seotud isikutega on emitent konkreetsel aruandeperioodil teinud. Samuti tuleks aruandes esitada teave enne aruandeperioodi tehtud tehingute kohta, mis on jätkuva iseloomuga. Aruandes tuleks selgelt välja tuua juhatuse liikme nimi ja vastava tehingu olulisemad tingimused. Juhatuse liikme või temaga seotud isikute ja emitendi vaheliste tehingute puudumisel tuleks HÜT-i aruandes seda selgelt märkida.

Ainult Skano ja Tallinna Vesi on aruandes kinnitanud, et emitent ei ole teinud juhatuse liikmete ega nendega seotud isikutega ühtegi tehingut.

Neli emitenti (Arco Vara, Baltika²³, Ekspress, HE) on kinnitanud HÜT-i aruandes emitendi ja juhatuse liikmete või nendega seotud isikute vahel oluliste tehingute puudumist aruandeperioodil. Kuigi selline kinnitus on kooskõlas HÜT-i juhiseiga, pole see täielikult kooskõlas ÄS § 317 lõikega 8. Lisaks jääb aruande lugejale ebaselgeks, kas emitent on juhatuse liikme või temaga seotud isikuga teinud tehinguid, mis ei ole emitendi hinnangul olulised (kusjuures lugejale ei ole teada ka emitendi poolt antud soovitusel käsitlemisel kasutatava olulisuse kriteeriumi täpsem määratlus).

Nordecon tsiteerib aruandes HÜT-i soovitusel ning avaldab, et aruandeperioodil ei ole juhatuse liikmed ega nendega seotud isikud saanud ärilisi pakkumisi, mida tuleks käsitleda huvide konfliktina. Samas ei avalda emitent aruandes teavet emitendi ja kõnealuste isikute vahel tehingute olemasolu või puudumise kohta. Kuna emitent kinnitab HÜT-i aruandes, et on aruandeperioodil täitnud juhatuse tegevuste osas HÜT-i juhiseid, võib selle alusel eeldada, et selliseid tehinguid aruandeperioodil ei tehtud.

OEG ja Tallink avaldavad samuti aruandes üksnes seda, et väldivad oma tegevuses huvide konflikti teket ja täidavad konkurentsikeelu nõudeid, millest ei ole üheselt arusaadav, kas aruandeperioodil on toimunud tehinguid emitendi ja juhatuse liikmete või nendega seotud isikute vahel.

Premia ja SFG on aruandes samuti kinnitanud huvide konflikti puudumist juhatuse liikmete ja emitendi vahel. Lisaks avaldab SFG 2010. aasta aruandes, et juhatuse liikmed ei ole enda või endaga seotud isikutega teinud tehinguid ega langetanud otsuseid enda isiklikest huvidest lähtudes. SFG 2011. aasta aruandes vastav kinnitus mingil põhjusel puudub. Premia on 2011. aasta aruandes esitanud kinnituse, et aruandeperioodil ei toimunud ühtegi tehingut juhatuse liikme ja temaga seotud isikute vahel, mille tegemiseks oleks olnud vajalik nõukogu nõusolek. Seejuures ei ole aruandes selgitatud, milliste tehingute jaoks nõukogu nõusolek on vajalik. Premia 2010. aasta aruandes vastav kinnitus puudub.

Neli emitenti (Järvevana, Merko, Tallinna Kaubamaja, TPD) ei ole soovitusel aruandes käsitletud, millest võib eeldada, et juhatuse liikmete ega nendega seotud isikute ja emitendi vahel aruandeperioodil olulisi tehinguid ei toimunud.

Mitme emitendi raamatupidamisaruande lisast „Seotud osapooled“ nähtub, et juhatuse liige või temaga seotud isik on aruandeperioodil teinud emitendiga tehinguid. Sellisel juhul on HÜT-i aruandes sisalduv üldine kinnitus huvide konflikti puudumise kohta aruandeperioodil lugejaid potentsiaalselt eksitav ning seda ei saa lugeda antud HÜT-i soovitusel järgimiseks.

III

● Nõukogu

Ülesanded

HÜT 3.1.3. /—/

Nõukogu poolt komiteede (auditikomitee, tasustamiskomitee jmt.) asutamisel avaldab emitent oma veebilehel nende olemasolu, ülesanded, koosseisu ja koha organisatsioonis. Komiteedega seotud asjaolude muutmisel avaldab emitent samas korras ka muudatuse sisu ning teostamise aja.

Auditiortegevuse seaduse (AudS) § 99 lg 1 p 1 alusel on börsiemitentidel kohustus moodustada auditikomitee, kellel on AudS §-st 59 tulenevalt oluline roll börsiemitendi finantsaruandluse ning majandusaasta aruande auditeerimise korralduses:

- audiitorettevõtja ja audiitorühingut esindav vandeaudiitor peavad iga kord enne börsiemitendiga raamatupidamise aastaaruande kohustusliku auditi või ülevaatuse audiitoriteenuse osutamiseks kliendilepingu sõlmimist kirjalikult kinnitama oma sõltumatust kliendist selle börsiemitendi auditikomiteele;
- audiitorettevõtja ja audiitorühingut esindav vandeaudiitor peavad avalikustama igal kalendriaastal p-s 1 nimetatud kliendiks oleva börsiemitendi auditikomiteele sellele börsiemitendile kutse- ja muu äritegevuse käigus osutatud teenuste üksikasjalikud ajalised mahud ja tasude suurused;
- audiitorettevõtja ja audiitorühingut esindav vandeaudiitor peavad arutama korrapäraselt p-s 1 nimetatud kliendiks oleva börsiemitendi auditikomiteega enda sõltumatust ähvardavaid märkimisväärseid ohte ning rakendatud kaitsemeetmeid nende ohtude vältimiseks või vähendamiseks, võttes muu hulgas aluseks AudS § 47 lõike 3 kohaselt dokumenteeritu²⁴;
- isiku valimine punktis 1 nimetatud auditiorteenuse osutajaks börsiemitendis peab põhinema auditikomitee soovitusel.

Soovituse järgimine 2010. ja 2011. majandusaasta aruannetes

AudS §-s 99 sätestatud börsiemitentide kohustus moodustada auditikomitee jõustus 01.07.2010 (AudS § 207 lg 7 p 1). Seega seisneb antud soovituse järgimine seaduse nõuete täitmiseks moodustatud auditikomitee kohta teabe avalikustamises emitendi veebilehel. Muude komiteede moodustamist seadus ei nõua, kuid soovituse kohaselt tuleks juhul, kui emitendis on moodustatud ka teisi komiteesid, avalikustada emitendi veebilehel teave ka nende kohta.

Emitentide poolt avalikustatud teabest nähtub, et enamik emitente on käesolevaks ajaks auditikomitee moodustanud. Mõned emitendid on lisaks HÜT-i aruandele avaldanud auditikomitee moodustamise kohta ka börsiteate.

Samas on auditikomitee olemasolu avalikustanud oma veebilehel ainult HE, Nordecon ja Skano. Seejuures pole HE ja Skano täitnud HÜT-i soovitust täies ulatuses, avalikustades üksnes auditikomitee liikmed, kuid puudub teave auditikomitee ülesannete kohta, samuti tema koha kohta emitendi organisatsioonis. Ülejäänud emitentide veebilehel puudub²⁵ igasugune teave auditikomitee kohta. Siinjuures võib jällegi eraldi välja tuua Järvevana, kellel puudub üldse veebileht.

24 AudS § 47 lg 3: Audiitorettevõtja või seaduse alusel audiitorühingut esindav vandeaudiitor on kohustatud dokumenteerima kõik sõltumatust ähvardavad märkimisväärsed ohud, samuti nende ohtude vähendamiseks rakendatud kaitsemeetmed

25 Võimalik, et teave on veebilehel siiski kättesaadav, kuid ebaloojilises kohas, mistõttu seda käesoleva ülevaate tegemisel ei õnnestunud leida

Soovituse kajastamine 2010. ja 2011. majandusaasta aruannetes

2010. aasta aruandes käsitlesid komiteedega seonduvat kõik emitendid peale Nordeconi ja TPD. 2011. aasta aruandes on komiteede kohta teavet avaldanud kõik emitendid peale SFG ja TPD. Enamasti on aruandes märgitud auditikomitee asutamine ja selle liikmed. Mõned emitendid (Baltika, Premia, Tallinna Kaubamaja, Tallinna Vesi) on esitanud auditikomitee kohta põhjalikuma ülevaate, sh näiteks aruandeaastal toimunud auditikomitee koosolekute arvu ja auditikomitee liikmetele makstava tasu (või tasu mittemaksmise).

Ainult üks emitent – Nordecon – on oma aruandes märkinud, kas teave auditikomitee kohta on avaldatud emitendi veebilehel. Samas ei ole ükski emitent aruandes välja toonud antud soovitusel järgimatajätmist.

Samas tuleb soovitusel kohaselt avalikustada komitee olemasolu, ülesanded, koosseis ja koht organisatsioonis emitendi veebilehel. Nagu eespool juba märgitud, on seda nõuet täitnud vaid kolm emitenti ja sedagi osaliselt, avaldades ainult auditikomiteekomitee olemasolu ja liikmed. Soovitusel järgimatajätmist ei ole põhjendanud HÜT-i aruandes ükski emitent.

Arco Vara ja Skano avaldasid 2010. aasta aruandes, et ühtegi komiteed aastal 2010 ei moodustatud. Skano märgib ka 2011. aasta aruandes, et 2011. aastal ei moodustanud emitendi nõukogu ühtegi komiteed.²⁶ Eelneva põhjal võib järeldada, et antud emitendid on rikkunud AudS § 99 lg 1 p-s 1 sätestatud nõuet.

OEG on mõlemas aruandes avaldanud teave auditikomitee kohta, kuid on samas nõukogu käsitlevas peatükis märkinud, et eraldiseisvaid komiteesid nõukogu loonud ei ole, esitades sellega aruandes selgelt vastuolulist teavet.

Tallinna Vesi on 2010. aasta HÜT-i aruandes avaldanud, et on lisaks auditikomiteele moodustanud ka tasustamise komitee, 2011. aasta aruande kohaselt on emitent moodustanud lisaks eelnimetatutele korporatiivküsimumste komitee, mille ülesandeks on emitendi korporatiivjuhtimise parandamine. Aruandes võiks kõnealuse komitee ülesandeid ja töökorraldust veidi täpsemalt kirjeldada. Seejuures ei ole ühegi komitee kohta teavet avaldatud emitendi veebilehel.

SFG 2010. aasta aruande kohaselt avaldatakse teave kodulehel peale seda, kui komitee on alustanud oma tegevust. 2011. aasta aruandes puudub igasugune teave auditikomitee kohta. Ka käesoleval ajal igasugune teave auditikomitee kohta kodulehel puudub, millest võib järeldada, et komitee ei ole siiani tegevust alustanud.

Koosseis ja tasu

HÜT 3.2.2. Vähemalt pooled emitendi nõukogu liikmetest on sõltumatud. Kui nõukogus on paaritu arv liikmeid, siis võib sõltumatuid liikmeid olla 1 liige vähem kui sõltuvaid liikmeid.

/—/

Nõukogu liikmeks ei ole üheaegselt rohkem kui kaks endist juhatuse liiget, kes olid emitendi või tema poolt kontrollitava äriühingu juhatuse liikmeks vähem kui kolm (3) aastat tagasi.

Antud soovitusel puhul tuleb emitendil hinnata nõukogu liikmete vastavust HÜT-i lisas sätestatud sõltumatuse kriteeriumitele. Finantsinspeksioon soovib aruandes nimeliselt välja tuua nõukogu sõltumatud liikmed ning selgitada HÜT-i sõltumatuse kriteeriumitele mittevastavate nõukogu liikmete puhul nende seost emitendiga, juhindudes nimetatud HÜT-i lisast. Käesoleva ülevaate koostamisel on kontrollitud emitentide poolt aruandes nõukogu liikmete sõltumatuse kohta esitatud teabe õigsust üksnes pisteliselt.

Soovituse kajastamine 2010. ja 2011. majandusaasta aruannetes

2010. aasta aruandes on soovitusel järgimist kinnitanud viis emitenti: Arco Vara, Baltika, HE, OEG, SFG. 2011. aasta aruandes on kinnitanud soovitusel järgimist lisaks eelnimetatutele Nordecon.

2010. aasta aruandes avaldasid kolm emitenti (Nordecon, Skano, Tallinna Vesi), et ei järgi soovitusel ning põhjendasid soovitusel järgimatajätmist. 2011. aasta aruandes avaldasid soovitusel mittejärgimise ning selgitasid selle põhjuseid samuti kolm emitenti (Skano, Tallinna Vesi ja TPD).

Skano ja TPD põhjendavad soovitusel mittejärgimist (ühtegi nõukogu liiget ei saa käsitleda sõltumatuna) veendumusega, et nõukogus olevate isikute kogemused ja teadmised tagavad emitendi efektiivse juhtimise ja arvestavad seega igakülgset aktsionäride huvidega. Kõik nõukogu liikmed peaksid olema piisavate kogemuste ja teadmistega, mis tagaksid emitendi efektiivse juhtimise. Seega ei ole antud soovitusel mittejärgimist sisuliselt põhjendatud.

Viis emitenti (Ekspress, Järvevana, Merko, Premia, Tallinna Kaubamaja, Tallink) ei ole soovitusel 2010. aasta aruandes käsitletud. 2011. aasta aruandes ei ole soovitusel käsitletud, st on jätnud märkimata ka soovitusel järgimatajätmise Ekspress, Järvevana, Merko, Tallink ja Tallinna Kaubamaja. Premia märgib aruandes seoses nõukogu liikmete tasudega, et tasustati ainult kaks sõltumatut liiget. Kuna kõnealuse emitendi nõukogusse kuulub kuus liiget, võib sellest järeldada, et emitent ei täida antud HÜT-i soovitusel. Samas ei ole emitent soovitusel järgimatajätmist aruandes selgelt välja toonud ega selle põhjuseid selgitanud. 2011. aasta aruandes on Premia soovitusel mittejärgimise selgelt välja toonud, selgitamata siiski selle põhjuseid. Premia märgib 2011. aasta aruandes, et juhtkond kaalub üldkoosolekule ettepaneku tegemist täiendava sõltumatu liikme valimiseks. 29.05.2012 toimunud aktsionäride korralisel üldkoosolekul valiti täiendavaks nõukogu liikmeks Arko Kadajane, keda avalikustatud andmetele tuginedes võib käsitleda HÜT-i mõistes sõltumatu nõukogu liikmena.

Ekspress ei käsitle aruandes nõukogu liikmete sõltumatusega seonduvat, tuues välja üksnes nõukogu koosseisu. Teave on esitatud selliselt, et ei ole üheselt arusaadav, kas aruandes nimetatud isikud kuulusid nõukogu koosseisu aruandeperioodil ja/või käesoleval ajal. Aruandes tuleks esitada teave nõukogu liikmete kohta selliselt, et oleks üheselt arusaadav, kes kuulusid nõukogu koosseisu aruandeperioodil. Juhul, kui aruandeperioodil on nõukogu koosseisus toimunud muudatusi, tuleks see ka välja tuua.

Järvevana ei ole aruandes välja toonud kõnealuse soovitusel järgimatajätmist, kuigi äriregistri andmetel kuuluvad kolmest emitendi nõukogu liikmest kaks kontrolliva aktsionäri juhatusse ning kolmas nõukogu liige on kontrolliva aktsionäri nõukogu esimees.

Samuti ei ole aruandes välja toonud soovitusel mittejärgimist Tallinna Kaubamaja, kuigi äriregistri andmetele tuginedes võib öelda, et ükski emitendi nõukogu liikmetest ei vasta HÜT-i lisas esitatud nõukogu liikme sõltumatuse kriteeriumidele, kuuludes emitendi kontserni kuuluvate äriühingute nõukogudesse.

Nordecon on 2010. aasta aruandes välja toonud nõukogu koosseisu ning märkinud ära soovitusel järgimatajätmise (kuuest nõukogu liikmest oli sõltumatuid liikmeid kaks), 2011. aasta aruande kohaselt täidab emitent soovitusel, avaldades, et kuuest nõukogu liikmest kolm on sõltumatud. Seejuures oli nõukogu koosseis mõlemal aastal sama, kuid mingil põhjusel on emitent 2010. aasta aruandes määratlenud ühte nõukogu liiget väikeaktsionäride esindajana, 2011. aasta aruandes aga sõltumatu liikmena. Sellisel juhul tuleks aruandes selgitada, millistel põhjustel on nõukogu liikme määratlus muutunud.

SFG on aruandes kinnitanud soovitusel järgimist, märkides, et aruandeperioodil olid enam kui pooled nõukogu liikmetest sõltumatud. Seejuures jääb selgusetuks, millised nõukogu liikmed olid sõltumatud. Täiendav teave nõukogu liikmete kohta puudub ka emitendi veebilehel.

OEG on aruandes välja toonud sõltumatud nõukogu liikmed. Seejuures on OEG nimetanud ühe sõltumatu liikmena Liina Linsi't, kes äriregistri andmetel kuulub emitendi kontserni kuuluva Olympic Casino Eesti AS nõukogusse. Seega võib esialgsetele andmetele tuginedes väita, et OEG on aruandes esitanud nõukogu liikmete sõltumatuse osas eksitavaid teavet.

HÜT 3.2.5. Üldkoosolekul määratud nõukogu liikme tasu suurus ja maksmise kord avaldatakse emitendi Hea ühingujuhtimise tava aruandes, tuues eraldi välja põhi- ja lisatasu (sh lahkumishüvituse ja muud makstavad hüved).

Soovitusel järgimine 2010. ja 2011. majandusaasta aruannetes

Enamik emitente (Arco Vara, Baltika, Ekspress²⁷, HE, Nordecon, Premia, SFG, Skano²⁸, Tallink, Tallinna Kaubamaja ja Tallinna Vesi) on 2010. ja 2011. majandusaasta aruandes soovitusel järginud.

Järvevana ja Merko on avaldanud aruandes nõukogu liikmete tasud kinnitanud üldkoosoleku kuupäeva. Antud avaldust ei saa käsitleda soovitusel järgimisena, kuna sisulise teabe saamiseks tuleb eraldi tutvuda viidatud üldkoosoleku otsusega. Siinkohal tuleb märkida, et Järvevanal puudub veebilehekülg, kus oleks lihtsalt leitav teave nõukogu koosseisu kohta, rääkimata nõukogu liikmetele makstavast tasust.

27 Ekspress avaldab aruandes, et aruandeaastal nõukogu liikmetele tasu ei määratud
28 Skano avaldab aruandes, et emitent ei maksa nõukogu liikmetele tasu

OEG märgib aruandes, et ei avalikusta nõukogu liikmete põhipalka, lisatasu, lahkumishüvitist ja muid hüvesid, kuivõrd tegemist on nõukogu liikmete jaoks tundliku isikliku informatsiooniga ning nende avaldamine ei ole ettevõtte tegevusele ja juhtimiskvaliteedile hinnangu andmiseks vältimatult vajalik. Emitent viitab HÜT-i aruandes, et nõukogu liikmetele makstud tasud on avaldatud kogusummadena tegevusaruandes. Seejuures ei ole tegemist isegi emitendi nõukogu liikmetele makstud tasude summaga, vaid kogu kontserni nõukogu liikmete tasude kogusummaga. Antud viide jääb arusaamatuks, kuna tulenevalt äriseadustikus sätestatust kuulub nõukogu liikmete tasustamise korra ja tasu suuruse kehtestamine aktsionäride üldkoosoleku pädevusse (ÄS § 326 lg 1), kelle otsused tuleb avalikustada. OEG 12.05.2009 avalikustatud üldkoosoleku kokkukutsumise teates oli ühe päevakorrapunktina nõukogu esimehe tasustamine. Päevakorrapunkti kohaselt teeb OEG nõukogu OEG korralisele üldkoosolekule ettepaneku hääletada nõukogu esimehe tasustamise poolt vastavalt nõukogu esimehega sõlmitavale kokkuleppele. 03.06.2009 toimunud aktsionäride üldkoosolek otsustaski kinnitada nõukogu esimehe tasustamise vastavalt nõukogu esimehega sõlmitavale kokkuleppele. Täiendavaid materjale antud päevakorrapunkti kohta ei ole avalikustatud, seega jääb arusaamatuks, kuidas saab üldkoosolek otsustada millegi üle selle sisu teadmata. 14.08.2008 toimunud aktsionäride üldkoosolekul otsustati kahe uue liikme valimine nõukogusse ning ühe liikme tagasikutsumine. Kuna nõukogu liikmete tasustamisega seonduvat ei otsustatud, võib eeldada, et nõukogu liikmete tasustamise kord kehtis enne kõnelust üldkoosolekut. Samas ei ole õnnestunud sellist korda OEG poolt avalikustatud teabe

hulgast leida. OEG noteeriti 23.10.2006. Avaliku pakkumise ja noteerimisprospektis avaldas OEG, et nõukogu liikmetega ei ole tasustamise osas kokkuleppeid sõlmitud. Alates noteerimisest kuni käesoleva ajani avalikustatud teadete hulgast ei ole õnnestunud leida teiste nõukogu liikmete tasustamise küsimusega seonduvat teavet.

Premia avaldab aruandes aktsionäride üldkoosoleku poolt otsustatud nõukogu liikmetele makstava tasu suuruse, samuti 2011. aastal makstud brutotasude summa. Samas märgitakse aruandes, et lisaks nimetatud tasule hüvitati kõikidele nõukogu liikmetele nende tööülesannete täitmisega kaasnenud tegelikud ja põhjendatud kulud. Arvestades asjaolu, et kolme emitendi nõukogu liikme elukoht ei asu äriregistri andmetel Eestis, võib eeldada, et kõnealuste kulude hulgas on muuhulgas reisikulud. Seetõttu võiks aruandes nimetatud aruandeaastal hüvitatud tegelike ja põhjendatud kulude summa samuti välja tuua.

TPD ei ole kummaski aruandes nõukogu liikmete tasusid ega tasude maksmise korda avaldanud, samuti pole emitent viidanud ka, kus vastav teave on leitav. Emitent ei ole soovitusel järgimatajätmist aruandes välja toonud ega põhjendanud.

HÜT nõuab selgesõnaliselt üldkoosoleku otsusega määratud tasude kajastamist HÜT-i aruandes. Nõukogu liikmete tasustamise kord ja tasu suurus on avalik informatsioon, mis on kajastatud emitentide üldkoosoleku otsustes, seega on arusaamatu ja põhjendamatu väide, nagu riivaks iga liikme tasu avaldamine nende privaatsust.

HÜT 3.2.6. Kui nõukogu liige on majandusaasta jooksul osalenud vähem kui pooltel nõukogu koosolekutel, siis märgitakse see Hea ühingujuhtimise tava aruandes eraldi ära.

Soovituse kajastamine 2010. ja 2011. majandusaasta aruannetes

2010. ja 2011. aasta aruandes on soovitus käsitletud seitse emitenti: Arco Vara, Baltika, HE, OEG, SFG, Skano, Tallinna Vesi. Neist kolm (Arco Vara, Baltika, Skano) kinnitavad 2010. ja 2011. aasta aruandes, et nõukogu liikmed osalesid enam kui pooltel nõukogu koosolekutel. OEG kinnitab soovitus järgimist 2011. aasta aruandes. Positiivse näitena võib välja tuua Arco Vara, kes on seejuures nimetanud nõukogu liikmed, kes koosolekutel on puudunud, ning selgitanud selle põhjuseid.

Tallinna Vesi on 2010. aasta aruandes soovitus järgimatajätmise selgelt välja toonud, nimetades vastavad nõukogu liikmed ja selgitades soovitus mittejärgimise põhjuseid. 2011. aasta aruandes nimetatud nõukogu liikmed, kes ei osalenud ühelgi nende ametisoleku ajal toimunud nõukogu koosolekul, kuid selle põhjuseid on selgitatud ainult ühe liikme puhul. Teise nõukogu liikme puhul ei selgu aruandest, mitmelt koosolekult isik puudus ja millistel põhjustel.

HE ja OEG on nii 2010. kui 2011. aasta aruandes avaldanud, et üks nõukogu liige on osalenud vähem kui pooltel nõukogu koosolekutel, täpsustamata nõukogu liikme nime, samuti seda, kui paljudelt koosolekult nõukogu liige puudus. OEG ei ole selgitanud ka puudumise põhjuseid. HE on põhjendanud mõlemas aruandes puudumist tervislike põhjustega. Juhul, kui mõlemal aruandeperioodil oli tegemist sama isikuga, oleks asjakohane nõukogu liige aruandes nimeliselt välja tuua.

SFG kinnitab mõlemas aruandes, et iga nõukogu liige osales enam kui pooltel tema ametisoleku ajal toimunud nõukogu koosolekutel. Arvestades, et 2010. aastal vahetus emitendil enamik nõukogu liikmetest, siis on 2010. aasta aruandes sellise sõnastuse kasutamine mõisteta. 2011. aastal aga nõukogu liikmete hulgas muudatusi ei toimunud, st kõik nõukogu liikmed olid ametis juba enne 2011. aastat ja seetõttu ei ole 2011. aasta aruandes antud kinnitusest selge, kas emitent järgis aruandeaastal HÜT-i soovitus või mitte.

Kaheksa emitenti ei ole soovitus aruandes käsitletud. Järvana, Merko, Nordecon ja TPD ei ole nõukogu koosolekutega seonduvat üldse aruandes kajastanud. Ekspress, Premia, Tallink Tallinna ja Kaubamaja on aruandes avaldanud üksnes aruandeaastal toimunud nõukogu koosolekute arvu, kuid ei ole avaldanud teavet nõukogu liikmete osalemise kohta koosolekutel. Seega võib järeldada, et kõnealused emitendid täitsid HÜT-i soovitus.

Huvide konflikt

HÜT 3.3.2. /—/

Hea ühingujuhtimise tava aruandes näidatakse ära majandusaasta jooksul tekkinud huvide konfliktid koos igakordsete lahendustega.

/—/

Kuna antud soovitus järgimine on emitendi usaldusväärsuse seisukohalt suure tähtsusega, on soovitatav juhul, kui aruandeperioodil huvide konflikte ei esinenud, lisada aruandesse vastav negatiivne kinnitus.

Soovituse kajastamine 2010. ja 2011. majandusaasta aruannetes

Enamik emitente on kinnitanud aruandes aruandeperioodil huvide konflikti puudumist (Arco Vara, Baltika, HE, Nordecon²⁹) või avaldanud, et emitendile pole teada ühtegi huvide konflikti emitendi ja nõukogu liikmete vahel (Nordecon³⁰, Premia, Skano). OEG ja Tallink avaldavad aruandes üldise kinnituse, et nõukogu liikmed väldivad huvide konflikti. Tallinna Vesi avaldab aruandes, et emitent palub vähemalt kord aastas nõukogu liikmetel uuendada ärihuvide registri andmeid ning kinnitab aruandes nõukogu liikmete või nendega seotud isikute ja emitendi vahel äritehingute puudumisele. Viimane on siiski sisult kitsam kui käsitletav HÜT-i soovitus, mis hõlmab nõukogu liikmetele või nendega seotud isikutele tehtud ärilisi pakkumisi, mis on seotud emitendi majandustegevusega.

Arusaamatu on SFG mõlemas aruandes esitatud avaldus, mille kohaselt „teiste“ nõukogu liikmete osas aruandeaastal huvide konflikti ei olnud. Selline sõnastus eeldab, et vähemalt ühe nõukogu liikme puhul on aruandeaastal olnud huvide konflikt. Samas ei ole vastavat teavet aruandes üheselt mõistetavalt esitatud. Juhul, kui emitent on mõne nõukogu liikme huvide konflikti aruandes siiski esitanud, tuleks see selgelt välja tuua ja selgitada selle lahendust.

Viis emitenti (Ekspress, Järvevana, Merko, Tallinna Kaubamaja ja TPD) ei ole antud soovitust aruandes käsitletud.

IV • Juhatus ja nõukogu koostöö

HÜT 4.1./-

Juhatus ja nõukogu töötavad ühiselt välja emitendi tegevus-eesmärgid ja strateegia.

Juhatus lähtub emitendi juhtimisel nõukogu poolt antud strateegilistest juhistest ning arutab nõukoguga strateegilisi juhtimisküsimusi kindlate ajavahemike tagant.

Juhatus ja nõukogu avaldavad omavahelise tööjaotuse emitendi juhtimisel emitendi põhikirjas sätestamata ulatuses. Tööjaotuse muutmisel avaldatakse muudatuse sisu, mõju emitendile ja rakendamise aeg.

Üldise hinnanguna tuleb tõdeda, et emitendid suhtuvad eelnimetatud soovitusse pealispindselt, kinnitades vaid deklaratiivselt koostöö toimumist juhatuse ja nõukogu liikmete vahel. Olemasolevate ja potentsiaalsete investorite huvides on, et emitendid seisaksid hea selle eest, et HÜT-i aruande lugejail tekiks selgem arusaam emitendi majandustegevust puudutavate olulisemate otsuste kujunemise ja sündimise protsessist ning otsustusahela osaliste tööjaotusest. See võimaldab omakorda huvitatud osapooltel selgemini analüüsida ja mõista oluliste otsuste tagamaid ning hinnata erinevate isikute rolli emitendi käekäigu suunamisel.

Soovituse kajastamine 2010. ja 2011. majandusaasta aruannetes

Juhatus ja nõukogu koostööga seonduvat on rohkem või vähem põhjalikult käsitletud aruandes 10 emitenti: Arco Vara, Järvevana, Merko, Nordecon, OEG, Premia, Silvano, Tallink, Tallinna Kaubamaja, Tallinna Vesi. Osa nimetatud emitentidest on aruandes siiski üksnes üldiselt deklareerinud, et emitendi juhatus ja nõukogu teevad koostööd, täpsustamata selle korraldust.

Viis emitenti (Baltika, Ekspress, HE, Skano, TPD) ei ole antud teemat aruandes käsitletud.

V ● Teabe avaldamine

Väärtpaberituruseadus, äriseadustik ja börsi reglement kehtestavad börsiemitentidele rangemad nõuded informatsiooni avalikustamisele kui on n-õ mitteavalike emitentidel. Lisaks info avalikustamisele viisil, mis võimaldab sellele kiiret juurdepääsu (börsiteatena) ja selle säilitamisele Finantsinspektsiooni poolt hallatavas keskses teabesalvestussüsteemis, on oluline, et emitenti puudutav oluline teave (juhtkond, üldkoosolekutega seonduv, finantsaruanded jmt) oleks kättesaadav ja lihtsalt leitav ka emitendi veebilehelt.

HÜT 5.2. Emitendi veebileht on selge ülesehitusega ning avalikustatav teave lihtsalt leitav. Avalikustatav teave on kättesaadav ka inglise keeles.

Emitent avalikustab aasta jooksul avalikustamisele kuuluva teabe (sealhulgas aastaaruande, vahearuanded, üldkoosoleku kokkukutsumise teate) avalikustamise kuupäevad majandusaasta alguses eraldi teates, nn finantskalendis. Nimetatud teate avalikustab emitent ka oma veebilehel.

Järvevana ei täida HÜT-i teabe veebilehel avalikustamist puudutavaid soovitusi, kuna nimetatud emitendil puudub käesoleva ajani üldse veebileht. Oma aruandes avaldab Järvevana, et juhindub teabe avaldamisel NASDAQ OMX Tallinna börsi reeglistikust ning kogu ettevõtte tegevusega seotud objektiivne ning oluline teave edastatakse läbi börsisüsteemi. Aruandes ei selgitata HÜT-i soovitusi mittejärgimise põhjuseid.

Enamiku emitentide veebilehed on üldiselt selge ja loogilise ülesehitusega ja teave on veebilehelt lihtsalt leitav. Kõikide emitentide veebilehel on teave avaldatud ka inglise keeles. Siinjuures tuleb eraldi välja tuua Silvano ja Tallink, kelle veebilehel on teave avaldatud üksnes inglise keeles. Samuti võiks Silvano veebilehe ülesehitus olla paremini struktureeritud.

Üksnes ingliskeelse teabe avaldamist emitendi veebilehel ei saa pidada HÜT-i soovitusi täitmiseks, mis eeldab eestikeelse teabe avaldamist lisaks ingliskeelsele.

HÜT 5.3. Emitendi veebilehel on aktsionäridele kättesaadav:

- *aruanne Hea ühingujuhtimise tava kohta;*
- *üldkoosoleku toimumise kuupäev, koht, päevakord ja muud üldkoosolekuga seotud andmed;*
- *põhikiri;*
- *nõukogu poolt kinnitatud emitendi üldised strateegiasuunad;*
- *juhatuse ja nõukogu koosseis;*
- *andmed audiitori kohta;*
- *majandusaasta aruanne;*
- *vahearuanded;*
- *aktsionäridevahelised kokkulepped, mis käsitlevad aktsionäriõiguste kooskõlastatud teostamist (kui need on sõlmitud ja emitendile teada);*
- *muud andmed, mis avaldatakse Hea ühingujuhtimise tava alusel.*

Alljärgnev kajastab teabe kättesaadavust emitentide veebilehel käesoleva ülevaate koostamise ajal. Ülevaate koostamisel on lähtutud HÜT-i punkti 5.2. nõudest, et avalikustatav teave peab olema lihtsalt leitav. Teave, mida veebilehelt mõistliku ajakuluga leida ei õnnestunud, on käsitletud puuduvana. Ülevaade on koostatud objektiivselt info olemasolu kohta veebilehel, st arvesse ei ole võetud näiteks emitendi aruandes avaldatud asjaolu, et aktsionärid ei esitanud enne üldkoosolekut küsimusi.

Üldise hinnanguna tuleb märkida, et mitmed emitendid ei taju, et nende oma veebileht on lisaks börsi infosüsteemis avaldatud teadetele huvitatud osapoolte jaoks üks olulisemaid teabeallikaid, võimaldades paindlikumalt ja erinevates formaatides kajastada emitendi tegevust puudutavat informatsiooni. Seetõttu on äärmiselt oluline veebilehe loogiline ja kasutajasõbralik ülesehitus ning seal sisalduva teabe maht. Emitendil tuleb hoolitseda selle eest, et teatud aja jooksul (näiteks vähemalt 5 aastat) säiliks ligipääs ka ajaloolisele teabele, mille abil taastada olulisemad sündmused emitendi lähiajaloo. Samuti on veebileht hea vahend selleks, et tagada aktsionäride võrdsem kohtlemine teabele ligipääsu osas, laadides veebilehele üles muuhulgas ka piiratud auditooriumile, näiteks institutsionaalsele investoritele tehtud presentatsioonid, kokkuvõtted nendest kohtumistest, viited veebipõhiste esitlustele jmt.

HÜT:

HÜT-i aruande on avaldanud oma veebilehel kõik emitendid peale Tallinki ja Tallinna Kaubamaja. HÜT-i aruande on avaldanud Arco Vara (aruanded alates aastast 2008), Baltika (aruanded alates aastast 2006, samuti HÜT ja selle kommenteeritud väljaanne), Ekspress (ainult 2011. aasta aruanne), HE (ainult 2011. aasta aruanne), Merko (2011. aasta aruanne, HÜT ja kommenteeritud väljaanne), Nordecon (aruanded alates aastast 2007, v.a viimane ehk 2011 ja HÜT), OEG (ainult 2011. aasta aruanne), Premia (alates 2009), SFG (ainult 2007. aasta aruanne, HÜT inglise keeles), Skano (alates aastast 2008), Tallinna Vesi (ainult 2011. aasta aruanne), TPD (aruanded alates aastast 2007).

Ülekoosolekutega seotud teave:

Kõikide emitentide veebilehel on vähemalt mingi teave toimunud ja toimuvate üldkoosolekute kohta: Arco Vara (kõik üldkoosolekutega seotud materjalid alates aastast 2008), Baltika (päevakord ja otsused (mõne aasta kohta ka hääletustulemused) alates aastast 2005, koos materjalidega 2011), Ekspress (ainult viimase, s.o 2012. aasta üldkoosoleku materjalid); HE (ainult viimase üldkoosoleku päevakord ja otsused); Merko (otsused alates aastast 2004, osade üldkoosolekute juures ka materjalid, sh üldkoosolekutel tehtud ettekanded), Nordecon (otsused alates aastast 2007, koos materjalidega alates 2010); OEG (ainult 2011. aasta üldkoosolekuga seotud materjalid); Premia (ainult 2011. aasta üldkoosoleku otsused), SFG (ainult viimase 2012. aasta üldkoosolekuga seotud materjalid), Skano (alates aastast 2010; aastal 2009 ainult otsused), Tallink (üldkoosoleku protokollid alates aastast 2010, muud materjalid ainult 2012), Tallinna Kaubamaja (ainult viimase 2012. aasta üldkoosoleku materjalid), Tallinna Vesi (alates aastast 2005), TPD (otsused alates aastast 2007, muu üldkoosolekuga seotud teave alates aastast 2010).

Põhikiri:

Kõik emitendid peale SFG ja Tallinna Kaubamaja on avaldanud oma veebilehel emitendi põhikirja. Siinjuures tuleb ära märkida HE, kelle veebilehel on põhikiri alajaotuses „Aruanded“, mistõttu ei ole see lihtsalt leitav.

Nõukogu poolt kinnitatud strateegia:

Emitendi strateegia on oma veebilehel avaldanud üksnes Baltika (alates aastast 2006), Nordecon, Premia, Tallink ja Tallinna Vesi.

Andmed juhatuse kohta:

Kõik emitendid on avaldanud veebilehel vähemalt juhatuse liikmete nimed: Arco Vara (ainult nimi); Baltika (lühikirjeldus, osalus emitendis); Ekspress (lühikirjeldus, osalus emitendis); HE (lühikirjeldus, osalus emitendis, ettevõtete juhtorganites); Merko (lühikirjeldus, puudub teave osaluse kohta emitendis); Nordecon (lühikirjeldus, osalus emitendis, osalemine teistes ettevõtetes); OEG (lühikirjeldus, osalus emitendis); Premia (lühikirjeldus, osalemine teiste ettevõtete juhtorganites); SFG (ainult nimed); Skano (nimed, osalus emitendi kontserni ettevõtetes); Tallink (lühikirjeldus, osalus emitendis); Tallinna Kaubamaja (ainult nimi ja kontaktandmed); Tallinna Vesi (lühikirjeldus, osalus emitendis); TPD (ainult nimi).

Andmed nõukogu kohta:

Kõik emitendid peale Tallinna Kaubamaja³¹ on avaldanud veebilehel vähemalt nõukogu liikmete nimed: Arco Vara (enamuse liikmete kohta üksnes nimi, kahe liikme kohta lühikirjeldus); Baltika (lühikirjeldused, osalus emitendis ja osalemine teistes ettevõtetes); Ekspress (lühikirjeldus, osalemine teistes ettevõtetes, osalus emitendis); HE (lühikirjeldus, osalemine teistes ettevõtetes, osalus emitendis); Merko (lühikirjeldus, osalemine teiste ettevõtete juhtorganites on esitatud mittetäielikult, puudub teave osaluse kohta emitendis); Nordecon (lühikirjeldus, osalemine teistes ettevõtetes, osalus emitendis, välja toodud sõltumatud liikmed ja teiste puhul aktsionärid, kelle esindaja nõukogu liige on); OEG (lühikirjeldus, osalus emitendis); Premia (lühikirjeldus, osalemine teiste ettevõtete juhtorganites); SFG (ainult nimed); Skano (nimed, osalus emitendi kontserni ettevõtetes); Tallink (lühikirjeldus, osalus emitendis, osalemine teiste ettevõtete juhtorganites); Tallinna Vesi (lühikirjeldus, osalus emitendis); TPD (ainult nimed).

Andmed audiitori kohta:

Audiitori nime ja kontaktid on avaldanud oma veebilehel kõik emitendid peale OEG, SFG, Tallinki ja Tallinna Kaubamaja. Eraldi võib ära märkida HE, kes on esitanud veebilehel põhjaliku teabe, sh juhtivauditorite kohta ja Tallinna Vesi, kes on avaldanud ka audiitorbüroo ja juhtivauditori kinnituse sõltumatust mõjutada võivate suhete puudumise kohta.

Finantsaruanded:

Kõik emitendid on avaldanud oma veebilehel finantsaruanded: Arco Vara (alates aastast 2003), Baltika (alates aastast 2005, varasemate aruannete osas link börsi lehele, lisaks muud finantsnäitajad), Ekspress (alates aastast 2006), HE (alates aastast 1998), Merko (aastaruanded alates aastast 1997, vahearauanded alates aastast 2000), Nordecon (aastaruanded alates aastast 2003, vahearauanded alates aastast 2006), OEG (alates aastast 2007), Premia (aastaruanded alates aastast 2009, vahearauanded alates 2010), SFG (alates aastast 2003, ainult inglise keeles), Skano (aastaruanded alates aastast 1997, vahearauanded alates 2000), Tallink (aastaruanded alates majandusaastast 2002/2003, vahearauanded alates 2006), Tallinna Kaubamaja (aastaruanded alates aastast 1996, vahearauanded alates 2000), Tallinna Vesi (aastaruanded alates aastast 2002, vahearauanded alates 2005), TPD (aastaruanded alates aastast 2004, vahearauanded alates 2007).

31 Emitendi aruande kohaselt on vastav teave avaldatud börsiteadete alajaotuses, kuid vastav alajaotus puudub, samuti on selline info paigutus ebalooiline (emitendi veebilehel on olemas alajaotus „Kes on kes“, kus on toodud pealkirja „Kaubamaja juhtkond“ all teave emitendi juhataja ja valdkonnajuhtide kohta)

ÄS § 333 nõukogu aruanne:

Oma veebilehel on avaldanud nõukogu aruande seitse emitenti: Arco Vara (alates aastast 2008), Ekspress (ainult viimane, viimase üldkoosoleku materjalide hulgas), Merko (avaldatud vaid mõned nõukogu aruanded, näiteks 2011 majandusaasta aruande kohta koostatud nõukogu aruanne ei ole avaldatud, samas 2010. ja 2009. aasta, samuti ka mõne varasema majandusaasta kohta koostatud nõukogu aruanne on veebilehel kättesaadav), Nordecon (alates aastast 2010), OEG (ainult viimane, viimase üldkoosoleku materjalide hulgas), Skano (ainult aastast 2010), Tallinna Kaubamaja (alates aastast 2008). Seitsme emitendi (Baltika, HE, Premia, SFG, Tallink, Tallinna Vesi, TPD) veebilehel ei olnud nõukogu aruanded kättesaadavad või ei õnnestunud neid leida.

Aksionäridevahelised kokkulepped:

Ainult TPD veebilehelt õnnestus leida teavet seoses aktsionäridevaheliste kokkulepetega (kinnitus, et emitendile teadaolevalt selliseid kokkuleppeid ei ole).

Teave aktsia ja aktsionäride kohta:

Kõik emitendid on avaldanud veebilehel teavet emitendi aktsia ja aktsionäride kohta: Arco Vara (olulist osalust omavad aktsionärid (ainult otsene osalus) ja lingid börsi ja EVK vastavale lehele); Baltika (suurimad aktsionärid (sh alla 5% osalusega), lisaks link EVK-le, muu teave aktsia kohta – dünaamika, kauplemisajalugu, hind ja käive, dividendid, analüütikud); Ekspress (ainult oluliste aktsionäride otsene osalus); HE, Merko, Nordecon (sh dividendipoliitika, aktsionäride struktuur, olulist osalust (kontrolli) omavad isikud, juhatuse ja nõukogu liikmete osalused); OEG (suurimad aktsionärid (ainult otsene osalus), muu teave

aktsia kohta – dünaamika, kauplemisajalugu, hind ja käive, dividendipoliitika); Premia (suurimad aktsionärid (ainult otsesed osalused), juhtkonna ja nõukogu liikmete omanduses olevad aktsiad, teave aktsia kohta – hind ja käive, kauplemisajalugu); SFG (üle 5% osalust omavad aktsionärid); Skano (üle 5% osalust omavad aktsionärid, muu teave aktsia kohta – kauplemisajalugu); Tallink (suurimad aktsionärid (otsene osalus) ja viide EVK lehele, muu teave aktsia kohta); Tallinna Kaubamaja (üle 5% osalust omavad aktsionärid (otsene osalus), muu teave aktsia kohta NASDAQ OMX Tallinna börsilt); Tallinna Vesi (aktsionäride struktuur, olulist osalust omavad aktsionärid, nõukogu ja juhatuse liikmete osalus emitendis³², muu teave aktsia kohta – dividendid, kauplemisinfo); TPD (kauplemisinfo osas link börsi lehele, aktsionäride nimekirja osas link EVK lehele).

Enne üldkoosolekut esitatud küsimused ja vastused neile (HÜT p 1.1.1):

Teave on avaldatud kolme emitendi veebilehel: Arco Vara (alates aastast 2008), HE (üldkoosolekuga seotud materjalide juures eraldi jaotis, viimase üldkoosoleku osas kinnitus, et küsimusi ei esitatud), Tallinna Vesi. Ülejäänud emitentide veebilehel teave esitatud küsimuste või nende puudumise kohta puudus.

Juhatuse liikme tasud (HÜT p 2.2.7):

Juhatuse liikmete tasud on oma veebilehel avaldanud üksnes HE. Teave on esitatud summaarsena.

Teave asutatud komiteede kohta (HÜT p 3.1.3):

Auditikomitee kohta on teabe oma veebilehel avaldanud üksnes HE³³, Nordecon ja Skano.

32 Veebilehe erinevates jaotustes on nõukogu ja juhatuse liikmete osaluste kohta esitatud vastuoluline teave

33 Teave ei ole esitatud eraldi jaotisena, vaid juhtkonna jaotises sissejuhatava jutu sees ja on seetõttu raskesti leitav

Finantskalender (HÜT p 5.2):

Finantskalendri on avaldanud veebilehel kõik emitendid peale Arco Vara, Merko, SFG ja Tallinna Kaubamaja.

Analüütikutele pressikonverentsidel avaldatud teave (HÜT p 5.5 ja 5.6):

Enamik emitente on avaldanud veebilehel investoritele tehtud ettekanded: Baltika (aastatulemused alates aastast 2007, kvartalite ülevaated), HE (2011 esitlusslaudid), Nordecon (investoritele koostatud presentatsioonid alates aastast 2008), Premia (presentatsioonid alates aastast 2010), SFG (presentatsioonid alates aastast 2007), Tallink (presentatsioonid alates aastast 2006), Tallinna Vesi (presentatsioonid alates aastast 2008). Vastavat teavet ei ole veebilehel avaldanud kuus emitenti: Arco Vara, Ekspress, Merko, OEG³⁴, Skano, Tallinna Kaubamaja.

Kohtumiste, pressikonverentside kalender (HÜT p 5.6)

Kohtumiste ja pressikonverentside kalendri on avaldanud üksnes Arco Vara ja Tallinna Vesi (toimunud kohtumised alates aastast 2005).

Teabe avaldamisega seonduva käsitlemine 2010. ja 2011. majandusaasta aruannetes

Teabe avaldamisega seonduvat on aruandes suurema või väiksema põhjalikkusega käsitlenud kõik emitendid peale Ekspressi. Samas tuleks kõigil emitentidel oma veebileht teabe avaldamist puudutavate HÜT-i soovitude valguses kriitilise pilguga üle vaadata.

Negatiivse näitena võib siinkohal välja tuua Arco Vara, kes on oma 2009. ja 2010. aasta aruandes märkinud, et nõukogu poolt kinnitatud emitendi üldised strateegiasuunad on varasemalt olnud aktsionäridele kättesaadavad ettevõtte veebilehel, kuid käesoleval hetkel neid avaldatud ei ole, sest nimetatud strateegiadokument on jätkuvalt uuendamisel. 2011. aasta aruandes kõnealuse strateegiadokumendi kohta teavet ei ole avaldatud, kuid emitendi poolt nimetatud dokument ei ole kättesaadav emitendi veebilehel ka käesoleval ajal. Siinjuures tuleb märkida, et strateegiadokumendi uuendamine oli toodud HÜT-i soovitude järgimatajätmise põhjusena ka emitendi 200. aasta HÜT-i aruandes. Lisaks on emitent mõlemas aruandes avaldanud, et ei ole koostanud majandusaasta alguses finantskalendrit, põhjendades seda mõlemal aastal finantsarvestuse konsolideerimise projekti käivitamise viibimisega, mis oleks võimaldanud aasta ja vahearuandeid võrreldes varasemaga kiiremini koostada. Kui emitent kordab samu HÜT-i soovitude järgimatajätmise põhjuseid nende sisule vaatamata erinevate aastate aruannetes, on keeruline käsitleda neid tegelikena.

VI • Finantsaruandlus ja auditeerimine

Aruandlus

HÜT 6.1.1. /—/

Nõukogu teeb koos majandusaasta aruandega aktsionäridele kättesaadavaks ka äriseadustiku § 333 lõikes 1 nimetatud nõukogu kirjaliku aruande selle kohta.

Soovituses viidatud ÄS § 333 lg 1 kohaselt peab nõukogu koostama majandusaasta aruande kohta kirjaliku aruande, mis esitatakse üldkoosolekule. Aruandes peab nõukogu näitama, kas ta kiidab heaks juhatuse poolt koostatud majandusaasta aruande. Aruandes peab lisaks näitama, kuidas nõukogu on aktsiaseltsi tegevust korraldanud ja juhtinud.

ÄS § 294 lg 4 sätestab üldkoosoleku kokkukutsumise teates avaldatava teabe loetelu. Lisaks kõnealusel loetelus otse nimetatud teabele ja dokumentidele tuleb viidatud sätte p 10 kohaselt avaldada teates koht, kus on võimalik tutvuda muude seaduse kohaselt üldkoosolekule esitatavate dokumentidega, ning nende dokumentidega tutvumise kord. Vastavalt ÄS § 294 lg 4 p-le 11 tuleb börsiemitendil lisaks eelnevale näidata kutses emitendi kodulehe aadress, kus avalikustatakse ÄS §-s 294¹ sätestatud teave.

ÄS § 294¹ lg 1 p-de 1 ja 2 alusel peab börsiemitent avalikustama oma kodulehel üldkoosoleku kokkukutsumise teate ja ÄS § 294 lg 4 p-des 8-10 nimetatud dokumendid, seega ka ÄS § 333 lõikes 1 sätestatud nõukogu aruande.

Nõukogu poolt majandusaasta kohta koostatav aruanne on investori jaoks oluline dokument, millega tutvumise võimalusele tuleks selgelt viidata üldkoosoleku kokkukutsumise teates ning mis tuleb teha kättesaadavaks emitendi veebilehel. Kuigi seadus ei sätesta otseselt tähtaega, kui kaua nõukogu aruanne kättesaadav peaks olema, võiks lähtuvalt selle seosest majandusaasta aruandega hoida nõukogu aruandeid emitendi veebilehel üleval sama kaua kui majandusaasta aruandeid, mille kohta vastav nõukogu aruanne on koostatud (st vastavalt VPTS § 184¹⁰ lõikele 1 vähemalt viis aastat).

Soovituse järgimine 2010. ja 2011. majandusaasta aruannetes

Kõik emitendid, v.a Järvevana, kellel puudub veebileht, on kooskõlas äriseadustiku nõudega näidanud 2010. ja 2011. aastal avalikustatud üldkoosolekute kokkukutsumise teadetes ära oma veebilehe aadressi, kus aktsionäridel on võimalik üldkoosoleku päevakorda puudutavate materjalidega tutvuda. Üksnes kuus emitenti (Ekspress, Järvevana, Merko, Nordecon, Skano³⁵, Tallinna Kaubamaja) on 2010. ja 2011. aasta üldkoosoleku kokkukutsumise teadetes selgelt viidanud nõukogu aruandega tutvumise võimalusele. Kuna Järvevanal puudub veebileht, on üldkoosoleku kokkukutsumise teates märgitud, et nõukogu aruandega on võimalik tutvuda emitendi asukohas teates märgitud aadressil ja kellaegadel. Kuigi emitendi praktika on vastuolus ÄS § 294¹ lg 1 p-s 2 sätestatuga, avaldab emitent üldkoosoleku päevakorraga seotud dokumendid, sh nõukogu aruande börsi infosüsteemis ja seega on investoritel võimalus nõukogu aruandega siiski tutvuda.

Ülevaade nõukogu aruannete kättesaadavuse kohta emitendi veebilehel käesoleval ajal on toodud ülevaate teabe avaldamist käsitlevas osas, HÜT-i p 5.3 soovitus juures.

Soovituse kajastamine 2010. ja 2011. majandusaasta aruannetes

Ilmselt seetõttu, et tegemist on seaduses sätestatud kohustusega, on antud HÜT-i soovitus aruandes käsitletud vaid neli emitenti: Nordecon, OEG, Tallink, TPD³⁶). Esimesed kolm on aruandes märkinud kõnealuse nõukogu aruande koostamise ja üldkoosolekule esitamise, TPD on avaldanud 2011. aasta aruandes, et ei järginud soovitusi (tegelikult ÄS-i nõuet), kuid üldkoosolekul osalenud nõukogu liige andis sellest koosolekul ülevaate. TPD veebilehel kättesaadav 2011. aasta aktsionäride korralise üldkoosoleku protokoll seda kahjuks ei kajasta.

35 Ainult 2010 toimunud korralise üldkoosoleku kokkukutsumise teates

36 Ainult 2011 aruandes

Audiitori valimine ja raamatupidamise aastaaruande auditeerimine

HÜT 6.2.1. Nõukogu teeb koos üldkoosoleku kokkukutsumise teatega aktsionäridele kättesaadavaks andmed audiitori kandidaadi kohta, sealhulgas allpool nimetatud andmed tema äri- sidemete kohta. Kui audiitoriks soovitakse nimetada eelneval majandusaastal emitendi aruandeid auditeerinud audiitor, siis avaldab nõukogu hinnangu tema tegevusele.

Enne, kui nõukogu esitab üldkoosolekule valimiseks audiitori kandidaadi, küsib nõukogu audiitori kandidaadilt ülevaate selle kohta, milline tööalane, majanduslik või muu seos, mis võib mõjutada audiitori sõltumatust, on ühelt poolt audiitori, tema juhtorganite ja juhtivaudiitorite ning teiselt poolt emitendi ja tema juhtorganite vahel.

Nõukogu poolt audiitori tegevusele antav hinnang kirjeldab muuhulgas teenuseid (sealhulgas nõustamisteenuseid), mida audiitor on emitendile eelneva aasta jooksul osutanud või hakanud emitendile järgneva aasta jooksul osutama. Samuti avaldatakse tasu, mida emitent selliste teenuste eest audiitorile on maksnud või maksab.

Kui nõukogu teeb ettepaneku valida uus audiitor, siis põhjendab ta üldkoosolekule eelmise audiitoriga lepingu lõpetamise põhjuseid.

Soovituse eesmärk on audiitori valimise protsessi läbipaistvus. Vastavalt AS § 328 lõikele 1 nimetab audiitori üldkoosolek, kes määrab ka audiitorite tasustamise korra. Antud soovitusel seoses võib viidata ka VPTS § 135¹ lõikele 3, mis sätestab üldise kohustuse börsiemitentidele rakendada audiitori nimetamisel piisavat rotatsiooni. HÜT-i p 6.2.3 viitab audiitorite rotatsiooniga seoses Finantsinspektsiooni 24. septembri 2003 soovituslikule juhendile „Riikliku finantsjärelevalve teatud subjektide audiitorite rotatsioon“, mille kohaselt peaks toimuma juhtivaudiitori rotatsioon iga 5 aasta tagant. Lisaks on oluline 27.01.2010 jõustunud audiitortevuse seaduse § 59, mis sätestab börsiemitentide vandeaudiitori sõltumatuse lisanõuded, muuhulgas peab isiku valimine emitendi raamatupidamise aastaaruande kohustusliku auditi või ülevaate audiitorteenuse osutajaks põhinema auditikomitee soovitusel ja emitendi audiitorettevõtjat esindav vandeaudiitor võib eelnimetatud audiitorteenuse osutamisel olla selle emitendi kliendilepingu audiitorteenuse osutaja poolt või vandeaudiitori aruande enda või esindatava nimel allkirjastajaks kuni seitsmel järjestikusel aastal. Selle perioodi täitumisel võib emitendi audiitorettevõtjat esindav vandeaudiitor jätkata sellele emitendile audiitorteenuse osutamisel kliendilepingu audiitorteenuse osutaja poolt või vandeaudiitori aruande enda või esindatava nimel allkirjastamist pärast kahe aasta möödumist kliendilepingu lõppemisest või ülesütlemisest.

Soovituse järgimine ja kajastamine 2010. ja 2011. majandusaasta aruannetes

Arco Vara valis 2010. aasta korralisel üldkoosolekul uue audiitori. Üldkoosoleku kokkukutsumise kutse ei sisaldanud senise audiitoriga lepingu lõpetamise põhjuseid ega andmeid uue audiitori kandidaadi ja talle makstava tasu kohta. Vastav teave ei ole kättesaadav ka emitendi veebilehel 2010. aasta korralise üldkoosolekuga seoses avaldatud materjalide hulgas. 2010. aasta korralise üldkoosoleku protokollist nähtub, et emitent on aktsionäri poolt esitatud küsimusele audiitori vahetamise põhjuste ja audiitori kandidaadi valiku kohta vastanud, et juhtkond on senise audiitoriga rahul, kuid oluliseks kriteeriumiks audiitori valikul oli hind, samuti lähtuti HÜT-i soovitusel vahetada audiitorit teatud aja tagant. Emitendi 2011. aasta korralise üldkoosoleku kutses tegi nõukogu ettepaneku nimetada järgmiseks majandusaastaks senine audiitor, selgitades selle otstarbekust viimase auditi tähtaegse läbiviimisega.

Emitent kinnitab mõlemas aruandes, et avaldas korralise üldkoosoleku kokkukutsumise teates audiitori kandidaadi ja andmed tema kohta. Kuna avalikustatud 2010. ja 2011. aasta üldkoosoleku kokkukutsumise teates ei ole muid andmeid peale audiitori kandidaadi nime, jääb selline kinnitus HÜT-i aruandes segaseks ja on lugejaid eksitav.

Baltikal on alates emitendi aktsiate noteerimisest aastal 1997 audiitorteenuse osutajaks olnud sama audiitorettevõtja. Viimase nelja aasta majandusaasta aruande audiitori aruande on allkirjastanud ka samad vandeaudiitorid. Emitent ei ole 2010. ega 2011. aasta üldkoosoleku kokkukutsumise teates avaldanud nõukogu hinnangut audiitori tegevusele. Samuti ei ole vastav teave kättesaadav emitendi veebilehel 2010. ja 2011. aasta korraliste üldkoosolekutega seoses avaldatud materjalide hulgas.

Emitent selgitab mõlemas aruandes HÜT-i soovitusel järgimatajätmist osas, mis puudutab audiitorile makstava tasu avalikustamist. Samas ei ole emitent selgitanud soovitusel järgimatajätmist osas, mis puudutab audiitori tegevusele hinnangu andmist.

Ekspressi majandusaasta aruandeid auditeerib samuti alates Ekspressi aktsiate noteerimisest aastal 2007 sama audiitorettevõtja, samuti on viimase nelja aasta majandusaasta aruande audiitori aruande allkirjastanud samad vandeaudiitorid. Emitent ei ole 2010. ja 2011. aasta korraliste üldkoosolekute kutses avaldanud nõukogu hinnangut audiitori tegevusele, vastav teave ei ole käesoleval ajal kättesaadav ka emitendi veebilehel.

Ekspress ei ole HÜT-i finantsaruandlust ja auditeerimist käsitlevaid soovitusi aruandes käsitlenud ega välja toonud ka ühtegi antud peatüki soovitusi, mida ei järgita. Kuna emitent ei ole 2010. ja 2011. aasta korralise üldkoosoleku kutses avaldanud nõukogu hinnangut audiitori tegevusele, samuti audiitorile makstud/makstavat tasu, siis võib eeldada, et emitent ei ole käesolevat HÜT-i soovitusel järginud ning HÜT-i aruanded on antud osas seetõttu eksitavad.

HE majandusaasta aruandeid on samuti auditeeritud sama audiitorettevõtja alates emitendi aktsiate noteerimisest aastal 1997. Seejuures on 2011. majandusaasta aruande audiitori aruande allkirjastanud ainult üks vandeaudiitor, kuid kõik eelnevad audiitori aruanded on allkirjastanud kaks vandeaudiitorit. Võib oletada, et selle üheks põhjuseks on AudS-s sätestatud rotatsiooni nõue, kuna kõik emitendi eelmiste majandusaasta aruannete (1997-2010) audiitori aruanded on ühe vandeaudiitorina kahest allkirjastanud sama audiitor. Emitent on valinud audiitori mitmeks järjestikuseks majandusaastaks – aastal 2009 toimunud üldkoosolekul valiti (taaskord) senine audiitorettevõtja 2009–2011 majandusaasta aruannete auditeerijaks. Seda enam tekitab küsimusi viimase audiitori aruande allkirjastamine vaid ühe audiitori poolt, kuna AudS § 55 lg 2 p 3 kohaselt tuleb audiitori aruande allkirjastajas leppida kokku audiitoriga sõlmitavas kliendilepingus. Võimalik, et viimase majandusaasta aruande auditeerimiseks on emitent sõlminud audiitorettevõtjaga eelneva kahe aastaga võrreldes erineva lepingu, kuid seda võiks sellisel juhul selgitada HÜT-i aruandes ning aktsionäride üldkoosoleku kokkukutsumisel avaldatavas nõukogu hinnangus audiitori tegevusele. Kolme majandusaasta aruande auditeerimiseks sõlmis emitent sama audiitoriga lepingu ka aastal 2006. Kuna sellise praktika puhul on aktsionäride võimalus audiitori valimisel üldkoosolekul hääletamise teel oma seisukohta avaldada tunduvalt väiksem kui tavapäraselt, võiks sellist praktikat, s.o audiitorteenuse lepingu sõlmimist mitmeks aastaks selgitada HÜT-i aruandes.

Emitent on mõlemas aruandes selgelt välja toonud soovitusel järgimatajätmise audiitori tasu avaldamist puudutavas osas ning selgitanud selle põhjuseid. Lisaks on emitent aruandes kinnitanud, et järgib Finantsinspektsiooni kehtestatud audiitorite rotatsiooni käsitlevat soovituslikku juhendit.

Järvevana majandusaasta aruandeid on auditeerinud sama audiitorettevõtja alates aastast 2008, s.o esimesest Järvevana majandusaasta aruandest. Kõik aruanded on allkirjastanud samad vandeaudiitorid. Emitent ei ole 2010. ja 2011. aasta korralise üldkoosoleku kokkukutsumisel avaldanud nõukogu hinnangut audiitori tegevusele.

2010. ja 2011. aasta aruandes on emitent märkinud, et ei avalikusta audiitorile makstavat tasu ning on seda põhjendanud. Mõlemas aruandes märgitakse, et lepingu jätkamisel ettevõtet eelneval majandusaastal auditeerinud audiitoriga kinnitab nõukogu oma valikuga, et on audiitori tööga rahul.

Merkol on olnud sama audiitor alates aastast 2005. Seejuures on alates 2005 majandusaasta aruandest (s.o seitse aastat) olnud üks kahest audiitoriaruande allkirjastanud vandeaudiitorist sama isik. 2010. aasta üldkoosoleku kokkukutsumise teates ei ole nõukogu hinnangut audiitori senisele tegevusele, kuid 2011. aasta teates avaldas nõukogu rahulolu audiitori senise tööga.

Merko 2010. ja 2011. aasta HÜT-i aruande tekst kattub antud osas Järvevana aruande vastava osaga, st emitent avaldab soovitusel mittejärgimise audiitorile makstava tasu avaldamist puudutavas osas ning selgitab selle põhjuseid.

Nordeconi majandusaasta aruandeid on auditeerinud sama audiitorettevõtja kogu emitendi aktsia Tallinna börsil kauplemise aja. 2010. aasta üldkoosoleku kokkukutsumise teates avaldas nõukogu positiivse hinnangu audiitori senisele tööle. 2011. aasta üldkoosoleku päevakorras oli senise audiitori valimine järgmise majandusaasta aruande audiitoriks. Nõukogu tegi ettepaneku sõlmida audiitoriga leping kolmeks majandusaastaks. Eelmine leping oli samuti kolmeaastane. Kuigi 2011. aasta üldkoosoleku kutses ei ole nõukogu hinnangut audiitori tegevusele avaldatud, on see kättesaadav Nordeconi kodulehel eraldi dokumendina 2011. aasta üldkoosolekute materjalide hulgas. Nordecon on ainsa emitendina avaldanud aktsionäride üldkoosolekule ka audiitorile aruandeperioodil makstud tasud.

Emitent on 2010. ja 2011. aasta aruandes andnud ülevaate audiitori valimise protsessist emitendis üldiselt ja olulisema info vastaval aruandeaastal toimunud. HÜT-i aruandes on avaldatud ka teave audiitori poolt aruandeperioodil osutatud teenuste ja nende eest makstud tasude kohta.

OEG on kasutanud sama audiitorettevõtjat alates 2009. majandusaastast. 2010. ja 2011. aasta korralise üldkoosoleku päevakorras oli audiitori valimine, üldkoosoleku kokkukutsumise teates avaldatud päevakorra vastava punkti juures tegi nõukogu ettepaneku sõlmida leping senise audiitoriga, andmata seejuures hinnangut audiitori senisele tegevusele. Emitendi veebilehel ei ole avaldatud antud teemaga seoses täiendavat teavet.

Emitent on 2010. ja 2011. aasta HÜT-i aruandes selgelt välja toonud soovitusel mittejärgimise audiitorile makstud tasu avaldamist puudutavas osas ning selgitanud soovitusel järgimatajätmise põhjuseid. Lisaks on aruandes märgitud, et nõukogu on aruandeaastal audiitori poolt osutatud auditeerimisteenused heaks kiitnud. Kuigi emitent ei ole avaldanud HÜT-i soovitusel nimetatud nõukogu hinnangut üldkoosoleku kokkukutsumise teates, on HÜT-i soovitusel vastava teabe avaldamisel HÜT-i aruandes täidetud, kuna HÜT-i aruanne avalikustatakse majandusaasta aruande tegevusaruande osana aktsionäridele enne üldkoosolekut.

Premia majandusaasta aruandeid on viimased kolm aastat auditeerinud igal aastal erinev audiitorettevõtja. 2010. aasta korralise üldkoosoleku toimumise ajal ei olnud Premia aktsiad veel noteeritud, 2011. aasta korralise üldkoosoleku kokkukutsumise teates tegi nõukogu ettepaneku valida 2011. majandusaasta aruande audiitoriks uus audiitor, selgitamata senise audiitoriga lepingu lõpetamise põhjuseid, samuti ei ole teates avaldatud HÜT-i soovitusel nimetatud teavet uue audiitori kandidaadi kohta.

Emitent deklareerib 2010. ja 2011. aasta aruannetes üksnes, et koostab aruandeid vastavalt rahvusvahelistele finantsaruandluse standarditele ning järgib finantsinformatsiooni avalikustamise seadusi ning börsi reglementi. Antud soovitusel HÜT-i aruannetes ei käsitleta ning soovitusel mittejärgimist ei ole aruandes välja toodud.

SFG nõukogu tegi 2010. aasta üldkoosolekule ettepaneku kinnitada 2010. majandusaasta aruande audiitoriks emitendi senine audiitor. Üldkoosoleku kutses oli avaldatud ka nõukogu hinnang audiitori senisele tegevusele. 2011. aasta üldkoosoleku kutses tegi nõukogu ettepaneku valida uus audiitor, selgitamata senise audiitoriga lepingu lõpetamise põhjuseid. Samuti puudus üldkoosoleku kutses teave uue audiitori kandidaadi kohta. Kuna emitendi veebilehel on avaldatud üksnes viimase, st 2012. aasta üldkoosolekuga seoses avaldatud teave, ei ole HÜT-i soovitus nimetatud teave 2011. aasta kohta kättesaadav ka emitendi veebilehel.

SFG on mõlemas aruandes soovitus järgimist konkreetsel aruandeaastal kirjeldanud ja soovitus osalise järgimatajätmise (audiitorile makstud tasu avaldamine) välja toonud ning seda põhjendanud.

Skano majandusaasta aruandeid on auditeerinud sama audiitorettevõtja alates 2006. majandusaastast. 2010. ja 2011. aasta üldkoosoleku kokkukutsumise teates ei ole avaldatud nõukogu hinnangut audiitori senisele tegevusele. Skano veebilehel on kättesaadav 2010. aasta üldkoosolekuga seoses avaldatud nõukogu aruanne, kus nõukogu avaldab muuhulgas ka rahulolu audiitori tegevusega. Emitendi veebilehel avaldatud 2011. aasta üldkoosoleku materjalide hulgas nõukogu aruannet ei ole. Veebilehel avaldatud 2011. aasta üldkoosoleku protokollist nähtub küll, et üldkoosolekul osales nõukogu liige, kes tegi ka ettekande, kuid protokollist ei nähtu, kas nõukogu liige avaldas üldkoosolekul nõukogu hinnangu audiitori tegevusele.

Emitent on mõlemas aruandes välja toonud soovitus osalise järgimatajätmise (nõukogu hinnangu ja audiitorile makstud tasu mitteavaldamine) ning selgitanud selle põhjuseid.

Tallinki majandusaasta aruandeid on auditeerinud üks ja sama audiitorettevõtja alates emitendi 2006/2007 majandusaastast. Kõik aruanded on allkirjastanud samad vandeaudiitorid. Tallink ei ole 2010. ja 2011. aasta korraliste üldkoosolekute kokkukutsumise teadetes avaldanud hinnangut audiitori senisele tegevusele, kuid emitendi veebilehel avaldatud üldkoosolekute protokollidest nähtub, et nõukogu liige on andnud aktsionäridele üldkoosolekul ülevaate majandusaastal audiitori poolt emitendile osutatud teenustest ning avaldanud positiivse hinnangu audiitori tegevusele. Siiski tuleks kooskõlas HÜT-i soovitusel avaldada vastav teave juba üldkoosoleku kokkukutsumisel.

Emitent on aruandes käsitletud eraldi osas finantsaruandluse ja auditeerimisega seonduvat, kuid ei ole selgelt välja toonud HÜT-i vastava osa soovitusi, mida emitent ei järgi (nt audiitorile makstud tasu avaldamine, audiitori tegevusele nõukogu hinnangu avaldamine) ega selgitanud selle põhjuseid.

Tallinna Kaubamaja 2010. ja 2011. aasta üldkoosoleku päevakorras ei olnud audiitori valimist, kuna 2009. aastal toimunud korraline üldkoosolek kinnitas audiitori kolmeks majandusaastaks. Sellisel juhul tuleks siiski nõukogul anda aktsionäridele üldkoosolekul majandusaasta aruande kinnitamisel ülevaade audiitori poolt osutatud teenustest ning anda hinnang audiitori tegevusele.

Emitent ei ole 2010. ja 2011. aasta HÜT-i aruandes antud soovitusi käsitletud.

Tallinna Vesi majandusaasta aruandeid on auditeerinud sama audiitorettevõtja alates 2008 majandusaasta aruandest. 2010. ja 2011. aasta korralise üldkoosoleku kokkukutsumise teates on emitent avaldanud nõukogu hinnangu audiitori tegevusele ning teinud ettepaneku kinnitada audiitoriks senine audiitor. Seejuures viidatakse audiitoriga 2008. aastal sõlmitud lepingule. Samas ei ole 2008. aasta üldkoosoleku päevakorra audiitori valimist käsitleva punkti all mainitud audiitoriga mitmeaastase lepingu sõlmimist. Täiendavat teavet kõnealuse lepingu kohta ei ole ka emitendi veebilehel üldkoosolekutega seoses avaldatud materjalides.

Emitent on 2010. ja 2011. aasta HÜT-i aruandes esitanud põhjaliku ülevaate emitendi audiitori valimise protsessist, sealhulgas auditikomitee rollist audiitori töö hindamisel. Lisaks on märgitud audiitori osalemine aktsionäride korralisel üldkoosolekul. Audiitorile makstud tasu mitteavaldamise põhjuseid ei ole emitent aruandes selgitanud.

TPD majandusaasta aruandeid on auditeerinud üks ja sama audiitorettevõtja alates aastast 2006. Emitent ei ole 2010. ja 2011. aasta aktsionäride üldkoosoleku kokkukutsumise teates audiitori valimisega seoses avaldanud nõukogu hinnangut audiitori senisele tegevusele. Vastavat teavet ei ole ka emitendi veebilehel üldkoosolekutega seoses avaldatud materjalide hulgas.

2010. aasta HÜT-i aruandes ei ole emitent antud soovitusi käsitletud ega soovitusi järgimatajätmist välja toonud. 2011. aasta HÜT-i aruandes on emitent märkinud, et ei ole avaldanud nõukogu hinnangut audiitor tegevusele, kuid see on edastatud üldkoosolekul. 2010. ja 2011. aasta korralise üldkoosoleku protokollist ei nähtu kahjuks nõukogu poolt audiitori tegevusele hinnangu andmine aktsionäride üldkoosolekul. Soovitusi mittejärgimist audiitorile makstud tasude avalikustamise osas ei ole emitent aruandes välja toonud ega selgitanud.